

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Marcos

---

1 ¹So-i no tutuwanon, iyan pigupunu-an to pagkatuman to kagi to Diyus du-on to Anak din no impananglitan. ²Sikan no pananglitan to Diyus, impasulat din natodu-on to maglilikwaday din no lagsoban. Iyan ngadan din si Isaias. Sikan pananglitan to Diyus pig-iling to, “Na, kunto-on pigpa-andiyà ku to sugu-onon ku to kahanongan no banwa. Oghina-aton din to daan nu no igbayà nu. ³Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to ma-agbot lagboy no nig-iling to ‘Oghina-aton now to daan to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din.’ ”

⁴Na natuman sikan no kagi to Diyus to pinalogwà si Juan no pighingadanan to Magbobonyagay diyà to kahanongan no banwa. Sikan no banwa, madani to wohig no pighingadanan to Hurdan. Nigpangudlin si Juan to mgo ka-otawan no nahimun diyà to kahanongan no banwa no nig-iling to “Pakasosoo kow to saà now aw oyowi su agun pasayluhon dà to Diyus to saà now, aw pabonyag kow to wohig no igmatu-ud to pagpasakup now to kanak impang-anad.” ⁵Na tibò to mgo ka-otawan, namanmutmut to prubinsiya to Hudiya aw lunsud to Hirusalim no namanduguk ki Juan no diyà to Hurdan no wohig, aw pamabonyag kandan no naman-abin gayod kandan to saà dan.

⁶No pag-ugpà ni Juan diyà to kahanongan no banwa iyan pigpangabò din to pighaboan no bubuu to buhì no pighingadanan to kamilyu. Nigpamagkos si Juan to kubaa. Tangas dà aw dogà to pagko-on ni Juan. ⁷Nig-iling si Juan to “Moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a du-on kandin. Dì konà a su kandin, labow pad lagboy dini kanak. ⁸Kanak, pigmatu-ud ku to pagpasakup now to kanak impang-anad no impabayà to ogbonyagan ku iyu to wohig. Dì kandin,

ogmatu-udon din to pagpasakup now to kandin igpang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow din to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.”

⁹Na no pagbonyag pad ni Juan to mgo ka-otawan, naka-abut on gayod si Jesus no niglikat to kandin lunsud no pighingadanan to Nasarit no nasakup to prubinsiya to Galiliya. Pag-abut ni Jesus du-on to Hurdan no wohig nigpabonyag kandin gayod ki Juan. ¹⁰Paggamat ni Jesus du-on to pangpang, tinakin nakita-an din to langit no natau-angan. Dayun nigbunsud du-on ki Jesus to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati. ¹¹Nadinogan to mgo otow du-on to kagi no niglikat to langit no pig-iling to “Ikow to nalogonan ku lagboy no Anak.”

¹²Na pigpa-andiyà si Jesus to Ispiritu Santu to banwa no lagboy kahanongan. Iyan dà nig-ugpà du-on to mgo uwod-uwod. ¹³Pigpangap-atanan no adow si Jesus du-on kan no banwa. Nigsood gayod si Satanas du-on aw pigpanogkadan din si Jesus to pa-antihan dow makaboos kandin to kabogbogan no niglikat to Ispiritu Santu. Dì wadà makasaà si Jesus aw nada-og din si Satanas aw du-on alaga-i kandin to mgo diwata likat to Diyus.

¹⁴Na impapisu ni Harì Hirudis si Juan no Magbobonyagay. Pagkamaan ni Jesus to napirisu si Juan, nighipanow on kandin padoog diyà to Galiliya no banwa no nig-aboy nigpang-anad to Madoyow no Tutuwanon to Diyus ¹⁵no nig-iling to “Madaas on ogkagotò to pagsakup to Diyus. Ogsosoo kow aw oyowi now to katahanan now aw tu-u kow gayod to Madoyow no Tutuwanon to Diyus.”

¹⁶Na nigladgad on si Jesus diyà to boyboy to dagat to Galiliya aw kakita-i din to daduwa no ka-otow no nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Simon. Iyan ngadan to hadi si Andres. Namantuntun kandan to pukut du-on to dagat su sikan to nama-anan dan no panapì. ¹⁷Nig-iling si Jesus to “Lagi, pumasakup kow kanak, ogkasakup ku gayod iyu aw ogkahimun now to mgo otow awos masakup ku gayod kandan. Konad on no isdà to ogsakupon, dì mgo otow to ogpapasakupon now dini kanak.” ¹⁸Dayun pig-oyowan dan to pukut aw duma kandan ki Jesus.

¹⁹Pag-u-ugsud ni Jesus nakita-an din to songo bugtì no nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Santiago. Iyan ngadan to hadi si Juan. Iyan amoy dan si Sibidiyu. Namandowdoyow kandan to pukut du-on to bautu. ²⁰Dayun pigtawag ni Jesus kan nigpatahadi awos pumasakup du-on kandin. Pig-oyowan dan to amoy dan aw mgo inadow dan diyà to bautu aw duma kandan ki Jesus.

²¹Na nig-andiyà si Jesus to Kafirna-um no lunsud no pigdumahan to mgo sakup din. Sabadu no adow to konà dan igtalabahu no mgo Hudiyu no mgo otow. Nigsood si Jesus aw mgo sakup din diyà to simbahan to Sabadu aw nigpang-anad kandin to mgo ka-otawan du-on. ²²Dì naboong-

boong sikan mgo ka-otawan to impang-anad din su sikan bayà no ing-anad ni Jesus, paka-angod dà to impang-anad to otow no moydu-on kabogbogan. Bugtì du-on to impang-anad to mgo mag-a-anad to kasuguan to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Puli dan pig-unug sikan pigtagonan dan no tinu-uhan.

²³Na nigsood gayod to simbahan to otow no pigsoodan to busow. ²⁴Nigsa-og kandin to “Jesus no taga-Nasarit, wadà labot nu kanami. Nokoy to tu-ud nu. Dow og-ubuson koy nu? Kinilaa ku ikow no matuwadong no likat to Diyus no Imananan to Ka-otawan.” ²⁵Dì pigsapadan ni Jesus aw ikagihi to “Pahonok kad. Gawang kad du-on kan otow.” ²⁶Dayun du-on nigpalukub to busow aw makapanagoa kan otow aw tinakin makagawang kan busow. ²⁷Dayun naboong-boong sikan mgo otow du-on to simbahan aw ka-inusipay kandan to “Ma-amonu man buwa so-idi bayà no impang-anad ni Jesus. Ko ogsugù kandin, angod dà man to sugù to otow no moydu-on kabogbogan. Agad busow, ko ogsugu-on din, ogpakatuman iyan.” ²⁸Nigtangkap to bantug ni Jesus diyà to prubinsiya to Galiliya.

²⁹Na niglogwà si Jesus to simbahan no pigdumahan ni Santiago aw ni Juan. Nigponhik on kandan diyà to baoy ni Simon aw ni Andres. ³⁰Na to ugangan ni Simon no buyag, nakahibat-hibat su mapasù to lawa aw nangoni dan si Jesus. ³¹Nigduguk si Jesus diyà to buyag no nasakit aw dawata din to boad din aw pabanguna din. Na-uli-an dayun to ugangan ni Simon aw bulig on kandin alagà to mgo bisita.

³²Na pagkahapun, pigdaa to mgo otow no nangkasakit diyà ki Jesus aw to mgo otow gayod no pigpansoodan to busow. ³³Nangkahimun du-on to atubangan to baoy to tibò no taga-Kapirna-um. ³⁴Agad nokoy no sakit to mgo otow, pigpandoyow tibò ni Jesus. Nangkagawang din gayod to busow. Dì konà din ogpa-ikagihon kan mgo busow su nakilahan dan si Jesus no Anak to Diyus.

³⁵Na to kabukas-bukas nigbangun si Jesus aw andiyà kandin to hilit aw ampù gayod kandin to Diyus. ³⁶Dì piglupug ni Simon aw mgo duma din. ³⁷Pagkita dan ki Jesus nig-iling kandan to “Ogpanganap ikow Sir, to tibò no ka-otawan.” ³⁸Dì nig-ikagi si Jesus to “Oglibod-libod kid on nasi to kalunsudan su ogpangudlin ki du-on tibò. Sikan to ing-andini ku to kalibutan.” ³⁹Dayun namanghipanow kandan aw libod diyà to ka-Galiliyahan no banwa. Nigpangudlin kandan diyà to kahimunanan no simbahan to mgo taga-Galiliya. Piggawangan gayod ni Jesus to mgo otow no pigsoodan to busow.

⁴⁰Na du-on kan no banwa no Galiliya moydu-on otow no pig-ibung. Nigduguk diyà ki Jesus aw luhud aw iling to “Ko bumo-ot ka Sir to ogka-uli-an ad on, ogka-uli-an a dà man aw kalinisi a.” ⁴¹Na pigka-atan ni Jesus aw dampona din aw ikagihi to “Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad

on aw kalinisi kad on.”⁴² Na-uli-an on dayun to sakit kan otow no ibung aw kalinisi to lawa din. ⁴³⁻⁴⁴ Pigbahog lagboy ni Jesus to “Lagi, konà nu na-ay igpannawnangonon to nadoyow ku kan sakit nu. Dì padohus ka nasi diyà to ogtubus ikow diyà to atubangan to Diyus aw pa-ahà ka kandin. Bogayi kan ogtubus ikow to insugù ita ni Moises no buhì no pagmatu-ud to pagka-uli-i nu kan ikow sakit awos matu-uhan to ka-otawan.” Pagkatapus to pagbahog ni Jesus kan otow, pigpahipanow din on. ⁴⁵ Nakahipanow on sikan pig-ibung no otow no na-uli-an on man. Dì innawnangonon on man nasi. Kaling man nigtangkap du-on no banwa to nawnangonon to pagka-uli-i din to ibung hantod to konad on oghipanow si Jesus diyà to lunsud su ogdilil kandin to mgo ka-otawan ko makitan kandin. Dì agad diyà si Jesus to kahilitan, dì agad ando-i no banwa, pigmutmutan to mgo otow no naman-andu-on.

2 ¹ Pagkaugoy-lugoy nig-ulì on si Jesus diyà to Kapirna-um no lunsud. Pagkama-an to mgo ka-otawan to du-on on si Jesus to pig-ugpa-an din, naman-andu-on kandan. ² Mahan-ing lagboy to nangkahimun du-on to atubangan to baoy. Ampan ogkali-otan to uu to otow no nahimun. Dayun nigpanoysoy si Jesus to kagi to Diyus. ³ Ta-un pagpanoysoy ni Jesus, nigdatong to napulid no otow no piglahung to upat no ka-otow. ⁴ Wadà makali-ot sikan upat no ka-otow padoog diyà ki Jesus su mahan-ing no mgo otow no nahimun du-on no baoy. Dayun nigpikii kandan to ogpotos kandan diyà to babow to atop. Piggakasan dan to atop to litos-litos dà sikan hibatanan to pulid no otow. Pigtuntun dan du-on topad ni Jesus to otow no pulid su insalig dan ki Jesus to ogka-uli-an din to pulid. ⁵ Pagsabut ni Jesus to insalig dan lagboy du-on kandin to ogkadoyow din to pulid, nig-iling kandin diyà to pulid no otow to “Lagi, pigpasaylu kud on to mgo saà nu.”

⁶ Na, moydu-on namang-ingkud du-on no mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pig-iling dan du-on to domdom dan to ⁷ “Intawa man otawa sikan no niglangub nig-ikagi to angod kan. Napa-inahan din to Diyus su nigpagsokod kandin podon to Diyus su kunon kun kandin to ogpakapasaylu to saà to otow. Intawa man to ogpakapasaylu to saà to otow ko konà no Diyus dà.” ⁸ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to nadomdoman to mag-a-anad no mgo otow. Nig-ikagi si Jesus, “Nokoy man no iniling now to domdom now ⁹ su mahawoy dà to pagpasaylu to saà to napulid no otow. Dì malisod ko tambaan ta to pulid no otow. Malisod gayod to igpalukut ta to pulid no otow to hikam din aw pahipanawa kandin. ¹⁰ Moydu-on ig-ikagi ku diyà kan pulid no otow su awos mataga kow tibò to kanak no Tumutubus to Ka-otawan, nabogayan a to kabogbogan to pagpasaylu to saà to otow dini to babow to kalibutan.” Nig-iling gayod si Jesus diyà to pulid no otow to ¹¹ “Lagi, so-i to kagi ku ikow. Bangun kad on. Lukuta to hikam nu aw ulì kad on.”

¹²Dayun nigbangun to pulid no otow aw lukuta to hikam din aw labas du-on to baoy no na-uli-an on to sakit din no nakita-an iyan to mgo ka-otawan. Naboong-boong to mgo ka-otawan aw sayà-sayà kandan to Diyus no nig-iling to “Aligbat kid og-ugpà bali ki pad kita to kaboongan no angod sikan.”

¹³Na nig-uli on si Jesus diyà to boyboy to dagat. Moydu-on kahaningan no mgo otow no nigduguk du-on kandin. Pigpang-anad ni Jesus kan mgo ka-otawan no nahimun du-on to boyboy. ¹⁴Pagkatapus din to pagpang-anad to mgo ka-otawan, nig-u-ugsud pad si Jesus du-on to boyboy. Nakabayà kandin to sukutanan to buhis. Pagkabayà din du-on, nakita-an din si Lebi no anak ni Alpiyu no nig-ingkud. Dayun pig-ikagihan ni Jesus si Lebi to “Lagi, kunto-on duma kad on kanak.” Dayun to nigsakindog kandin aw patiduma ki Jesus.

¹⁵⁻¹⁶Na nigponhik si Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy ni Lebi su pigbana-an kandan du-on. Niglambag puli to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no kandan, mgo mag-a-anad aw mgo Parisiyu no lagboy mangkatinumanon to kandan katahanan. Paglambag kan mgo punu-an nakita-an dan si Jesus aw mgo sakup din no namango-on. Nigpagdongan si Jesus to pagko-on to mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan dan. Mahan-ing sikan no mgo otow no namanpasakup ki Jesus. Pagkita to mgo Parisiyu to nigpagdongan si Jesus to pagko-on kan no mgo otow, moydu-on ing-usip dan kan mgo sakup ni Jesus no nig-iling to “Nokoy man no nigpagdongan si Jesus to pagko-on sikan mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan ta.” ¹⁷Pagkadinog ni Jesus to usip to mgo Parisiyu, impananglitan din no nig-iling to “To otow no og-abin to kandin sakit, ogpagawang kandin to ogtambaa to kandin sakit. Dì ko konà din og-abinon, amonuhon man to pagkagawang to sakit din. To ing-andini ku to kalibutan su ogtabang to mgo otow no ogpagawang kanak to saà dan. Konà no tu-ud ku to ogtabang to mgo otow no konà ogpagawang kanak to saà dan.”

¹⁸Na to mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay aw mgo sakup to Parisiyu, pigtagonan dan to katahanan dan no pu-asa. Dì to mgo sakup ni Jesus, wadà dan tagoni. Moydu-on mgo otow no namang-usip ki Jesus no nig-iling to “Nokoy man no wadà tagoni to mgo sakup nu to pu-asa. Dì to sakup ni Juan aw mgo sakup to Parisiyu, pigtagonan dan man.” ¹⁹Puli impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ogpako-onon pad to mgo bumaba-ot to pagsauhan ko du-on pad to bana no bayà hitu-un. Dì ko mali-us on, ogpalabay to pagko-on. ²⁰Moydu-on kagoto-an no adow to pagpahipanow to bana no bayà hitu-un. Kayan ogpamampu-asa to mgo bumaba-ot.”

²¹Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din aw sikan tahan no impang-anad to mgo Parisiyu no wadà hidaag. Kagi din to

“Konà ta ogtapakan to tahan no kabò no nahigbit to tatapakay no wadà pad kadakdaki. Ko ogtapakan ta, ogkokos to bayà no intapak. Pagkokos, oglisig to pagkahigbit kan pigtapakan.”

²²Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din no nig-iling to “Konà ta ogpagsambuon to bayà no inomon aw tahan no inomon no pingaa. Ko ogpagsambuon ta, mado-ot to ogkabauyan. Ogka-uwakan tibò, ton bayà no inomon aw tahan no inomon. Ogbugti-on ta to pagtagù awos wadà ogka-uwakan.”

²³Na to songo adow no konà no tigtatalabahu nighipanow si Jesus no pigdumahan to mgo sakup din no nigtaà kandan diyà to humayan aw mgo sakup din, kanunoy nalisig namangkotu to bogas to humoy. ²⁴Nakita-an to mgo Parisiyu to namangkotu to mgo sakup ni Jesus. Wadà katu-udi to mgo Parisiyu su namantagon lagboy kandan to tinu-uhan dan. Nig-iling kandan to “Nokoy man no pighimu dan to konà podon ogtugutan to tinu-uhan ta to adow konà no tigtatalabahu.” ²⁵Nig-ikagi si Jesus to “Natodu-on no timpu ni Abiyatar no tumutubus to mgo ka-aw-apu-an ta diyà to atubangan to Diyus, niglisod si David no minuna ta to pagko-on din. Dow wadà kow buwa makabasa to nahimu ni David aw mgo sakup din to paglotoy dan no pagkalaguy dan no nahadok to kablang dan? ²⁶Namakasood kandan si David aw mgo sakup din du-on to simbahan to Diyus. Moydu-on paan no inhonat diyà to atubangan to Diyus. Sikan mgo tumutubus diyà to atubangan to Diyus du-on to simbahan, kandan dà podon to ogpakako-on sikan no paan. Dì puli on pigko-on ni David sikan no paan aw pigpamogayan din gayod to mgo sakup din. Sikan punu-an, wadà din patu-una to nakasaà si David su namanlotoy kandan.” ²⁷Kagi ni Jesus, “Pigbahin to Diyus to adow no konà no tigtatalabahu su awos matabangan ki, konà podon mabalatak. ²⁸Kaling man kanak no Tumutubus to Ka-otawan, tagtu-un a gayod to adow no konà no tigtatalabahu.”

3 ¹Na nigsood mandà si Jesus to simbahan. Moydu-on otow no pawing no nignohut to boad no nigsood gayod du-on to simbahan. Du-on gayod to mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan tinu-uhan. ²Sikan mgo Parisiyu, pigbantayan dan lagboy si Jesus dow ma-uli-an din kan pawing no otow to adow no konà no tigtatalabahu to mgo Hudiyu. Ko ma-uli-an iyan ni Jesus kan pawing, igdiklamu dan podon si Jesus no mgo Parisiyu diyà to mata-as dan. ³Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Duguk ka.” ⁴Dì nig-usip si Jesus sikan mgo Parisiyu to “Dow nokoy to hustu to oghimuhon ta to adow no konà no tigtatalabahu. Dow madoyow ko og-uli-an ta to padihu ta no nasakit, dow sugayon ta nasi. Dow madoyow ko ogtabangan ta to nasakit dow himatayan ta nasi. Dow nokoy to insugù ita bahin to adow no konà no tigtatalabahu.” Nangka-ompongan to mgo Parisiyu no namantagon to kandan tinu-

uhan. ⁵Impasosollong ni Jesus to pagpangahà-ahà din kan mgo otow no nahimun. Wadà katu-udi kandin to bo-ot kan mgo Parisiyu. Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Kotongad to boad nu.” Dayun pigkotong to napawing to boad din aw dayun ka-uli-id on. ⁶Dayun namanlabas to mgo Parisiyu du-on to simbahan. Pagkalabas dan nigpagsukun kandan to mgo sakup ni Hari Hirudis dow amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan podon ki Jesus.

⁷⁻⁸Na nighipanow on si Jesus aw mgo sakup din padoog diyà to dagat. Namanduma to kahan-ingan no taga-Galiliya. Moydu-on pad mgo otow no nakadinog to moydu-on pighinang ni Jesus no kaboonangan. Pagkadinog dan to tibò to pighinang ni Jesus, pig-andiya-an kandin to kahan-ingan no otow likat to ningsingkabugtì no banwa no Hudiya, Hirusalim, Idumiya, Tiru, Sidun, aw diyà to dihipag to Hurdan no wohig. ⁹Pagdatong to kahan-ingan no ka-otawan diyà to dagat, pigsugù ni Jesus to mgo sakup din to ogpapudut kandin to bautu. Nigpapudut kandin su awos ko mahimun to ka-otawan, konà madasok kandin ¹⁰su bantugan si Jesus su nangka-uli-an din man to kahan-ingan no masakiton. Kaling man nadasokan kandin to mgo nangkasakit su awos makadawat kandan ki Jesus. Nama-anan to nangkasakit ko makadawat kandan ki Jesus, ogka-uli-an on. ¹¹To mgo busow, ko kumita on ki Jesus, ogpakaluhud to otow no pigsoodan dan aw maka-iling to “Ikow, Anak ka to Diyus.” ¹²Dì pigbahog lagboy ni Jesus kan mgo busow no nig-iling to “Ayaw kow ogpakilaa to kanak no Anak to Diyus.”

¹³Na pigpamili ni Jesus to mgo sakup din aw padumaha din kandan diyà to untud. Pagdatong dan du-on to untud, ¹⁴pighinang din no pangabaga kan sampuè tag duwa no ka-otow no duma din no ogpatubuson din. Singaman to ogpagduma kan pangabaga ki Jesus. Singaman to ogpamanbugtì kandan oghipanow aw panoysoy to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁵Pigbogayan ni Jesus kan mgo pangabaga din to kabogbogan to oggawang to mgo busow no nigsood to mgo otow.

¹⁶Na so-idi to mgo pangabaga ni Jesus: si Simon no pighingadanan gayod ki Pedro, ¹⁷aw mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw si Juan. Si Jesus, niggoa ki Santiago aw ki Juan ki Buwanirgis no litukan to madaas ogkaboù. ¹⁸So-idi gayod to pangabaga ni Jesus: si Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, si Santiago no anak ni Alpiyu, si Tadeo, aw si Simon no sakup to punduk to mgo otow no mapatubuk-tubukon to bandila. ¹⁹Si Judas Iskariyuti, pangabaga dà gayod ni Jesus no kandin to nigbaligyà ki Jesus diyà to kablant din. Pagkatapus ni Jesus to pagpanghinang to pangabaga din, namang-uli on kandan.

²⁰Pagdatong dan, mahan-ing lagboy to ka-otawan no nangkahimun du-on aw mgo mag-a-anad gayod to tinu-uhan no taga-Hirusalim. Kaling man konad ogpakako-on si Jesus aw mgo sakup din su mahan-ing to

mgo otow du-on. ²¹⁻²²Naman-iling to ka-otawan to “Langog buwa so-idi no otow.” Naman-iling to mgo mag-a-anad to “Sikan no otow, pigsoodan buwa ni Bilsibul no iyan si Satanas. Nabogayan kandin to kabogbogan to tagtu-un to mgo busow to ogpakagawang to mgo busow ko ogsod to mgo otow.” Na to mgo kadumahan ni Jesus, pagkadinog dan to nawnangonon to mgo otow bahin kandin, naman-andu-on kandan ki Jesus su ogdokaton dan kandin.

²³Dì pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo taga-Hirusalim no mag-a-anad aw ipananglitan din no nig-iling to “Dow ma-amonu to paggawang ni Satanas to kandin tu-un no mgo sakup. ²⁴Madaas dà to katapusan to sinakupan ko gawangon to panguu kan mgo sakup din. ²⁵Madaas dà to katapusan to songo manwa ko ogkinablangay kandan. ²⁶Ko gawangon ni Satanas to mgo sakup din, madaas gayod to katapusan to sinakupan din.”

²⁷Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Na to tagbaoy, ko mabuut, konà ogkapudutan to tingub din. Dì ko mada-og to tagbaoy, kayan pana ogkapudutan on kandin to tingub din.” Sikan to impananglitan ni Jesus.

²⁸Nig-iling si Jesus to “Na to pagpasaylu to saà, ognangonan ku iyu to ogkapasaylu dà to Diyus to agad nokoy no saà. Agad ma-ina-ina to Diyus, dì ogkapasaylu dà. ²⁹Dì to otow no oglangub og-ina-ina to Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu kandin hantod to wadà katapusan.” ³⁰Sikan to na-ikagi ni Jesus su nig-iling to mgo mag-a-anad to “Pigsoodan si Jesus to busow.”

³¹⁻³²No nalibongan pad si Jesus to mgo ka-otawan no pig-anad din, nigdatong to inoy din du-on aw su-un din. No diyà pad to solib impatawag dan puli si Jesus. Namang-ikagi to mgo ka-otawan to “Nigdatong on to inoy nu aw su-un nu no du-on pad to solib. Ogpa-andiya-on ka podon.” ³³Nig-ikagi si Jesus to “Intawa lagboy to inoy ku aw mgo su-un ku.” ³⁴Nigpanlingi-lingi aw nigpangahà-ahà si Jesus du-on kan mgo otow no namang-ingkud. Nig-iling kandin diyà kan namanlibong no mgo otow, “Iyu on iyan angay to inoy ku aw mgo su-un ku. ³⁵To otow no ogtuman to pagbo-ot to Diyus, sikan on to angay hadi ku aw atoboy ku aw inoy ku.”

4 ¹Na nigpang-anad mandà si Jesus diyà to boyboy to dagat. Mahaning to mgo otow no nahimun du-on ki Jesus aw nadasok. Kaling man nigluwan si Jesus diyà to bautu no nigpaotow-lotow du-on to babow to dagat aw ingkud kandin. Dì sikan mgo ka-otawan, du-on to boyboy to dagat. ²Na nigpang-anad si Jesus to mgo ka-otawan no impabayà to mahan-ing no pananglitan. Nig-iling kandin to ³“Na ogtutuwanan kow to otow no nig-odok to humoy. No makalangkob to sangab, pigsawodan din to binhì. ⁴Pagsawod din, moydu-on binhì no nigdo-og diyà to daan.

Nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga. ⁵Moydu-on gayod binhì no ngdo-og diyà to pasak no batuhon. Nigtulin da kan niggiti diyà to batuhon. ⁶Dì pag-ugtu to soga, niglanos su wadà ogkaduhugan to dalid. ⁷Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no dalidon, no kan dalid, dugihon. Pagkaugoy nigtulin to dugi, aw kan mgo tanom, piglinop aw kasakbut, Kaling man wadà bogas. ⁸Dì moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak aw sikan to nig-abut. Nigtulin to madoyow aw abut to dakoo, hantod to moydu-on nig-abut no madakoo. Moydu-on niggatus aw moydu-on nigkan-oman aw moydu-on nigkatlu-an to nig-abut. ⁹Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kalitukan to pananglitan ku.”

¹⁰Na nighipanow on sikan mgo ka-otawan. Pagkali-us to mgo ka-otawan, pig-usip si Jesus kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw duma no sakup din dow nokoy to kalitukan to pananglitan din. ¹¹Nig-ikagi si Jesus to “Tudo-on mahobong to kalitukan aw kadaoman pad, imbogoy dà iyu to ogkama-anan now ko bahin to sinakupan to Diyus. Kunto-on pigbadbadan kow on to Diyus. Dì igpananglitan ku dà diyà to mgo ka-otawan no wadà labot to pagsakup to Diyus no nabigtoan on ¹²su tütu-u to kagi to Diyus bahin to mgo ka-otawan no pig-iling to ‘Agad mangahà-ahà kandan, dì wadà ogkakita-an dan. Agad duminog kandan, dì konà ogpakadaag, su ko wadà podon angod sikan, dagow og-oyowan dan to katahani dan no bugtì aw kapasaylu dà.’”

¹³Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow makasabut sikan no pananglitan ku? Amonu kow man ogpakasabut to duma no pananglitan ku su wadà kow man makadaag sikan no pananglitan.”

¹⁴Na nigpanoysoy si Jesus to kalitukan to pananglitan din. Kagi din to “Tugdow, sikan mgo binhì no ing-odok, iyan na-angodan to kagi to Diyus aw mgo otow no nigdawat kan kagi. ¹⁵Sikan binhì no nigdo-og diyà to daan, iyan on na-angodan to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus. Sikan no mgo otow, ko ogdinog kandan to kagi to Diyus, og-abut du-on kandan si Satanas. Ogsakmiton dà ni Satanas to kagi to Diyus no pigdinog dan. ¹⁶Sikan binhì no nigdo-og diyà to batuhon, iyan na-angodan to mgo otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi to Diyus aw dawata. ¹⁷Dì ogka-abutan to kalisod aw pahadati to kadumahan dan ugpat to kagi to Diyus. Pag-abuti to kalisod, nig-oyow dayun kandan to pagtu-u dan. ¹⁸Na moydu-on duma no mgo otow no iyan na-anogdan to binhì no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no paggiti dugihon. ¹⁹Sikan kagi to Diyus diyà to domdom dan, piglinop on su nakasakbut to ogkapookan dan dini to babow to kalibutan aw mgo pagkaliyag dan to kadatù aw duma pad no kadomdomanan dan. Kaling man wadà nig-abut no bogas. ²⁰Dì sikan binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak, iyan na-angodan to mgo otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tuman.

Pig-usab to Diyus to ginhawahan dan aw moydu-on tagkatlu-an no nig-abut. Moydu-on gayod kan-oman. Moydu-on gayod nig-abut no ginatus to pagdoyow.” Sikan to pagsoysoy ni Jesus to pananglitan din.

²¹Impananglitan mandà ni Jesus no pig-iling to “Ko ogpadokotan ta to ilawan, dow ogsangkuban ta to lata? Dow igbotang ta to ilawan du-on to saom to ingkudanan? Igbotang ta du-on to so-og su awos matang-awan tibò du-on to baoy. ²²Tibò kan mahobong kunto-on, ogka-ukasan to mahudi no adow. ²³Ogpaminog kow lagboy to kagi ku.”

²⁴⁻²⁵Nig-iling si Jesus to “Konà now ogkalingawan so-idi no kagi ku. Ko puma-awos kow to pagsabut to igpang-anad ku, ogkadugangan gayod to nama-anan now, su sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to ogkadawat now gayod. Dì ko konà kow puma-awos agad ma-intok to nama-anan now, di ogkapudutan kow pad nasì to nama-anan now.”

²⁶Nig-ikagi mandà si Jesus to “To pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan on na-angodan to pagdakoo to tanom ta. Ko ti-o-odok on, puli kid og-odok. ²⁷To madukilom oghibat ki. To adow ogbangun ki, di wadà ki kataga dow og-amonu to paggitì to binhì du-on to pasak. ²⁸Puli on oglogwà to dohun. Pagsunù nigpamagting on. Pag-usab nigbogas on. ²⁹Ko mahinug on to bogas, puli kid on og-ani. Wadà ta katagahi to paghan-ing to tanom ta.” Sikan to pananglitan ni Jesus bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus.

³⁰Na pigsugpatan ni Jesus to pagpang-anad no nig-iling to “Na nokoy buwa to madoyow no pananglitan no ogka-angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus. ³¹To pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan no-angodan to pagtanom to binhì to longa no magabudbud dà. Agad kina-intokan no binhì to pagtanom ³²dì ogdakoo man. Paggiti, ma-aslag lagboy no tanom. Ogpananga-sanga aw kahapuni to manuk-manuk du-on to sanga no lambungan agad likat to binhì no magabudbud dà.” Sikan to pananglitan ni Jesus bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus.

³³Mahan-ing kan no mgo pananglitan no impanoysoy ni Jesus to kagi to Diyus. Nigpanoysoy kandin hantod to ogkasabutan to mgo ka-otawan. ³⁴Wadà panoysoy si Jesus to mgo ka-otawan ko konà din igpananglitan. Sikan dà kandin mgo sakup to ogbadbadan din to pananglitan ko mali-usan to mgo ka-otawan.

³⁵Na pagkahapun on, nig-ikagi si Jesus diyà to mgo sakup din, “Ogtalipag kid diyà dihipag.” ³⁶Dayun nigpasuwoy kandan to mgo ka-otawan diyà to boyboy to dagat. Pagsuwoy dan, nigsakoy si Jesus aw mgo sakup din to bautu no pgi-ingkudan ni Jesus pagpang-anad din. Moydu-on duma no bautu no nigsunduu to pigsakayan ni Jesus.

³⁷Pagkaugoy-lugoy nig-abut to kamag no nigkumus to sakayan. Magabubungan to baod to dagat no ogkalukut-lukut aw katagu-i to

wohig du-on to sakayan. ³⁸Dì si Jesus du-on dà to uling to bautu no nalimogtokan to paglipodong no nig-u-uu-an. Dayun pigpukow si Jesus to mgo sakup din aw namaka-ikagi to “Sir, dow wadà ka-at nu? Kamuwa kid buwa.” ³⁹Nakagimata si Jesus aw sapadi to kamag. Nig-iling kandin diyà to dagat, “Sigkon kad.” Nighagtong dayun to kamag. Ampan pad ogpangidù-kidù to dagat. ⁴⁰Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no ogkahadok kow. Nokoy man no wadà kow salig to Diyus no nighbantoy iyu.” ⁴¹Naboong-boong lagboy sikan mgo sakup ni Jesus aw ka-inusipay to “Intawa nò buwa so-idi no otow su to kamag aw dagat, ogpakatuman dà ko ogsugu-an din.”

5 ¹Na nigdatong si Jesus aw mgo sakup din diyà to banwa no diyà dihipag to dagat no pighingadanan to Gidasa. ²Paghaw-as ni Jesus, pigsungun kandin to otow no niglikat to lobonganan no kandin, pigsoodan to busow. ³Nig-ugpà puli kandin diyà to lobonganan Konà ogkabakus to sangkalì ⁴su agad pigbakus to boad din to sangkalì di nabigtow din dà to sangkalì. Pigbinakus gayod to kobong to sangkalì di nabigtow din dà gayod to sangkalì. Konà ogkatogon su madoson kagboy kandin. ⁵Adow aw madukilom, kadoog ognginangang kandin aw pambukbuka to lawa din to batu. Ogdadinogan to pinangiyakon to langog diyà to lobonganan aw du-on to ka-untudan.

⁶Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Agad diyà pad to madiyù, di nakita-an si Jesus to otow no pigsoodan to busow. Dayun niglaguy no nigsungun ki Jesus. Nigluhud dayun kan otow du-on to atubangan ni Jesus. ⁷⁻⁸Kagi ni Jesus, “Ikow no busow, gawang kad du-on kandin.” Nigpangiyak kandin aw sa-og to “Wadà labot nu kanami Jesus, su Anak ka to Kinalabawan no Katuusan. Ogpamatu-udon ku to Diyus aw nangoni ku ikow to konà a nu na-ay ogpahadatan.” ⁹Nig-usip si Jesus to “Intawa to ngadan nu.” Nigtabak kandin to “To ngadan ku si Minaan su mahan-ing koy.” ¹⁰Nigpangnmuyù lagboy kandan ki Jesus to konà ogpagawangon kandan no mgo busow du-on to kandan banwa.

¹¹Na du-on moydu-on mahan-ing no mgo babuy no namandungaa diyà to augan. ¹²Sikan mgo busow, nangamuyù ki Jesus no nig-iling to “Pasooda koy podon du-on suyà mgo babuy.” ¹³Na pigtugutan ni Jesus aw gawang to mgo busow du-on kan pigsoodan dan aw sood kandan diyà to mgo babuy no mgo daduwa no mann. Namanlaguy tibò to mgo babuy diyà to augan aw pamanpatidaplas diyà to dagat aw kangkaonod tibò.

¹⁴Na to mgo otow no nighbantoy to mgo babuy, namanlaguy on aw nawnangonon kandan diyà to lunsud aw diyà to kahilitan to nadoogan kan otow. Dayun nbamang-andu-on to ka-otawan awos pumaangintaga to napugutan. ¹⁵Pagduguk dan ki Jesus, nakita-an dan ton otow no pigsoodan to busow no nabatuk on to domdom din. Nangabò on kandin aw puli ingkud du-on. Nangkaboong-boong to mgo ka-otawan du-on ¹⁶su

nanangonan kandan to napugutan to babuy aw otow no pigsoodan to mgo busow su sikan nignangon kandan, nakakita lagboy to napugutan. ¹⁷Nangamuyù on sikan mgo otow ki Jesus to ogpagawangon on kandin du-on to kandan no banwa.

¹⁸Na nighipanow on si Jesus. Pagkaluwan ni Jesus to bautu, pigduguk kandin to otow no nagawangan on to busow. Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpadumahon podon kandin. ¹⁹Dì wadà tuguti ni Jesus. Nig-ikagi si Jesus to “Aya kad on, Lagi, Dì uli kad on nasi diyà to ikow no banwa aw tutuwani to mgo kadumahan nu no pigka-atan kad on aw tabangi ka to Magbobo-ot to Kalibutan.” ²⁰Dayun nighipanow on sikan otow aw pannangoni din to mgo taga-Dikapulis to lagboy kandin pigtabangan ni Jesus. Lagboy naboong-boong tibò to mgo otow no taga-Dikapulis.

²¹Na nigpa-uli on si Jesus diyà dihipag to dagat. Pagdu-ung dan diyà to boyboy nahimunan mandà kandin to mgo ka-otawan. ²²Moydu-on nigduguk du-on-ki Jesus no otow no punu-an to simbahan. Iyan ngadan din si Hairu. Pagkakita din ki Jesus nigluhud kandin diyà to atubangan din. ²³Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpatambaan din to batà din no nasakit no nig-iling to “Sir, pakamatayon on to batà ku no dawdaga. Igpadampon ku ikow podon awos ma-uli-an.” ²⁴Dayun nigduma si Jesus sikan otow no punu-mbahan.

Paghipanow dan pigdumahan si Jesus to kahan-ingan no mgo otow aw kadasok kandin. ²⁵Nasunduwan kandin to byag no moydu-on sakit no kanunoy piglabasan to langosa to sood on to sampuù tag duwa no tu-ig pagkadawdaa din. ²⁶Nakatuway-ay puli kandin to intambaa to mahan-ing no mgo magtatambaay. Piggastu din to tibò no sapi din aw tingub to pagpamakut din no nigpa-apat. Dì nasi on ogdo-oo to sakit no pagtambaa to magtatambaay. ²⁷⁻²⁸Dì nakadinog sikan buyag to nawnangonon bahin to piganambaan ni Jesus. Kaling man nigsunduu kandin ki Jesus aw tumana din to ginhawa din no pig-iling to “Domdom ku ko puli a makatudì to kabò din, ogka-uli-an a.” ²⁹No makatudì kandin to kabò ni Jesus, dayun nigtigpok on to paglangosa aw binatì on to buyag to na-uli-an on kandin. ³⁰Nigbati si Jesus to piglogwa-an kandin to kabogbogan. Nakalingi kandin du-on to kabakna-an to kahan-ingan aw maka-ikagi to “Eh, intawa to nigtudì to kabò ku.” ³¹Naman-iling to mgo sakup din to “Mano nigkita ka man to kahan-ingan no otow no iyan nakadasok ikow, nokoy man no og-usip ka pad dow intawa to nigtudì ikow.” ³²Nigpanlingi-lingi si Jesus dow intawa to nigtudì kandin. ³³Nama-anan kan buyag to na-uli-an on kandin aw duguk on nasi dupon ki Jesus aw pidpida aw makaluhud du-on ki Jesus aw abina to kandin iyan to nigtudì to kabò aw ka-uli-i kandin dayun. ³⁴Kagi ni Jesus, “Laginà, na-uli-an kad on su nigsalig kad to ogpaka-uli a ikow. Ma-uli-an kad on to sakit nu. Konà ka ogkapook-pook. Uli kad on to ikow.”

³⁵Na og-uli-on tad to tutuwanon to otow no nigdaa to kahimunan to simbahan no si Hairu. No ta-un pad nig-i-ikagi si Jesus, nigdatong to otow likat to baoy ni Hairu no nignangon kandin to “Nabigtawan on ton batà nu. Nokoy man no ogpadumahon ta pad si Sir.” ³⁶Dì nakadinog dà si Jesus to nawnangonon aw ikagi diyà ki Hairu to “Konà ka ogkapook-pook to batà nu. Salig ka dà to ogkatabangan ku ikow.” ³⁷Na nigto-od kandan dì iyan dà pigpaduma ni Jesus si Pedro, si Santiago, aw si Juan no hadi ni Santiago.

³⁸Na nigdatong kandan diyà to baoy to nigdaa to kahimunan to simbahan. Pagdatong dan, iyan on nakita-an ni Jesus to mgo ka-otawan no nigsasabog-sabog no nigkukuus aw sinogow aw daugmatoy. ³⁹Pagkasapat ni Jesus, nig-ikagi kandin to “Nokoy man to pigkukuusan now aw pamansinogow kow. Wadà man kamatoy to batà, Nalipodong puli.” ⁴⁰Dì puli pigngisihan si Jesus to mgo ka-otawan. Dì pigpalabas kandan ni Jesus du-on to baoy. Dayun nigsood si Jesus to sinabong no pigkotangan to batà. Iyan dà pigpasood din gayod ton tatou no pangabaga din aw amoy aw inoy. ⁴¹Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw ikagi si Jesus to kandin inikagihan no pig-iling to “Talita kumi,” no litukan to “Igi, bangun ka.” ⁴²Dayun no malituk to kagi ni Jesus, nakabangun to batà aw makahihipanow su konà no ma-intok pad lagboy no batà su sampuù on tag duwa to panu-igon din. Naboong-boong to mgo ka-otawan. ⁴³Pigbahog lagboy ni Jesus to konan ogpatangkapon to nawnangonon bahin sikan kaboongan. Dayun pigsugù ni Jesus to ogpako-onon kan batà no pigbuhoy din.

6 ¹Na niglikat on si Jesus du-on sikan no banwa no og-uli diyà to kandin banwa no pigdumahan to mgo pangabaga din. ²To tigsisimbahay nigpang-anad si Jesus diyà to simbahan. Naboong-boong to mgo otow no nigpaminog to impang-anad din. Nigka-inusipay kandan to “Dow ando-i buwa makalikat to impang-anad so-idi no otow. Dow ando-i likat to nama-anan din. Nokoy sikan no kaboongan no nadinogan ta no pighimu ni Jesus. ³Kandin no maghihimu to baoy, anak iyan ni Maria. Kakoy iyan ni Santiago kandin. Si Jose aw si Judas aw si Simon, hadi din. Mgo atoboy din, dini pad ugpa to ita no banwa.” Kaling man nasawa-an dan kandin su intobo-ot dan dow puli nigliangub kandin nigpalabow-labow. ⁴Kagi ni Jesus, “Tahan to otow, su agad ando-i no banwa, igkatahud to mgo otow to maglilikwaday to Diyus. Dì diyà to kandin banwa, konà igtahud. Konà gayod igtahud to maglilikwaday to mgo kasu-unan din aw mgo sood diyà to kandin baoy.” ⁵Kaling man wadà lagboy palabasa ni Jesus to kaboongan diyà to kandin banwa. Iyan dà pighimu din to pigdampon to pilahon dà no masakiton aw ka-uli-i din. ⁶Naboong-boong si Jesus su wadà tu-uhi kandin no Imananan to Ka-otawan. Dayun nighipanow on si Jesus aw panlibod-libod to mgo kalunsudan to pagpang-anad din.

⁷Na pigpaduguk ni Jesus kan sampuè tag duwa no pangabaga din aw himuha din kandan no tumutubus din diyà to mgo ka-Isrilihan. Pigbogayan din to igpahimu din kandan. Pigpahipanow din to tag daduwa aw bogayi din to kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow du-on to pigpansoodan. ⁸⁻⁹Wadà tuguti ni Jesus to pagdaa to ba-aw, balutan, ilisan, aw sapi. Dì pigsugù din to mgo pangabaga din to ogpanapatus aw agos dà to igpadaa din. ¹⁰Kagi ni Jesus, “Ko moydu-on ogpagduma iyu, sikan dà no baoy to og-agpotan now, konà kow on oghinalin to agpotan now. Ugpà kow to sobu-uk dà no baoy diyà to songo banwa. ¹¹Ko konà kow dawaton diyà to songo banwa, labayi now du-on. Ko konà ogpaminog to mgo otow to pangudlin now, labayi now du-on to kandan banwa. Ko lumikat kow, padpada to abug to kobong now su awos ogkakilaa dan to wadà labot now kandan.” Sikan to sugù ni Jesus diyà to mgo pangabaga din.

¹²Dayun nighipanow on to mgo pangabaga ni Jesus aw pangudlin to mgo otow to ogsosoo aw oyowi to katahanan dan no mado-ot. ¹³Namakagawang to mgo pangabaga to mahan-ing no busow no nigsood to mgo otow. Namaka-ulì kandan gayod to mgo masakiton no impabayà to pighidhidan dan to lana.

¹⁴Na nakadinog si Harì Hirudis to nawnangonon bahin ki Jesus su bantugan on si Jesus. Moydu-on mgo otow no nig-iling to “Si Juan no Magbobonyagay buwa sikan no otow no pigbuhoy on. Kaling man moydu-on kabogbogan din no katuusan.” ¹⁵Moydu-on mgo otow no nig-iling gayod to “Ton maglilikwaday buwa no si Elias sikan no otow.” Moydu-on gayod mgo otow no nig-iling to “Maglilikwaday buwa si Jesus angod to tütü-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on.” ¹⁶Dì si Harì Hirudis, pagkadinog din to nawnangonon, naka-ikagi kandin to “Aboy ko pigbuhoy dà si Juan no pigpatampodan ku to li-og natodu-on.”

¹⁷Na, og-uli-on tad to tutuwanon no napa-atubangan to kagi ni Hirudis no sikan, nalipasan tad. Natodu-on no wadà pad kamatoy si Juan, si Harì Hirudis, pig-agow din to buyag no pighingadanan ki Hirudiyas. Sikan no buyag, asawa to hadi ni Harì Hirudis no iyan ngadan si Felipe. ¹⁸Pag-agow ni Harì Hirudis sikan no buyag, impanagda kandin ni Juan no nig-iling to “Ing-okod to tinu-uhan to pag-agow to asawa to hadi nu dà.” ¹⁹Sikan buyag no si Hirudiyas, nasokò. Impadakop din si Juan to bana din no harì. Pigpahimatayan din podon si Juan su ogbaosan din podon. Dì wadà tuguti ni Harì Hirudis ²⁰su intahud din si Juan. Nama-anan din no matuwadong no otow si Juan. Kaling man puli din impapisu si Juan. Naliyag si Harì Hirudis to ogpaminog to pangudlin ni Juan dì nalibug-libug to domdom din.

²¹Na sikan buyag no si Hirudiyas, moydu-on adow din no imbaos din ki Juan. Si Harì Hirudis, nighimu to hinang no pasalamat to pagka-otow

din. Pigpatawagan din to mgo otow no moydu-on katondanan aw mgo mangkata-as to mgo sundau, aw mangka-aslag no mgo otow no taga-Galiliya. ²²Impatawag din gayod to daga no anak ni Hirudiyas no asawa din. Pigpasayow din to daga. Naliyag si Harì Hirudis aw sikan mgo otow no nahimun to pagsayow to daga. Naka-iling si Harì Hirudis diyà to daga to “Igi, agad nokoy no ogpangamuyu-on nu kanak, igbogoy ku dà ikow.” ²³Pigbogat din to pag-ikagi din no insahad to ogbogayan to daga to agad nokoy to ogpangamuyu-on din, agad katongà to kadatù din.

²⁴Na niglogwà kan daga aw andiyà to inoy din. Nig-usip kandin, “Inoy, dow nokoy to igpapangamuyù nu kanak.” Nigtabak to inoy to “Iyan pangamuyu-a to uu ni Juan no Magbobonyagay.” ²⁵Nigpati-ulì dayun to daga diyà ki Harì Hirudis aw i-ikagi din to “Patampodi to li-og ni Juan no Magbobonyagay. Ibotang to uu ni Juan diyà to bandihadu aw ibogoy kanak.” ²⁶Nakasosoo dà podon to harì dì konà din on iyan ogkabalibad to na-ikagi din diyà to daga su pigbogat din lagboy to kagi to pagsahad din diyà to atubangan to mgo otow no nahimun du-on to hinang din.

²⁷No bali wadà din on kasalipoguti, na-igoy ni Harì Hirudis to sundau to ogpa-andiya-on to pirusuhan aw patampodi din si Juan to li-og awos ipadaa to uu diyà to daga. Dayun niglogwà to sundau aw tampodi si Juan diyà to pirusuhan. ²⁸Pigdaa din to uu ni Juan diyà to daga. Pigdaa gayod to daga diyà to inoy din. ²⁹Dayun nakadinog to mgo sakup ni Juan to namatoy on kandin. Pagkadinog dan, nig-andu-on aw ilobong dan si Juan.

³⁰Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni Jesus. Pagkatapus to panow dan, nig-ulì kandan. Pignangonan dan si Jesus to pigpanghinang dan aw impangudlin dan to paghipanow dan. ³¹Kagi ni Jesus, “Ogpagsuwoy ki to mgo ka-otawan su awos makasigkon ki pad,” su mahan-ing to namang-ulì, mahan-ing gayod to ogpamang-abut hantod to konad ogpango-on-ko-on si Jesus aw mgo sakup din. Kaling nig-ikagi si Jesus to og-andiyà kandan to kahanongan no banwa su ogpamansigkon pad kandan. ³²Dayun namansakoy kandan no si Jesus aw mgo pangabaga din du-on to bautu. Niglayag kandan padoog diyà to kahanongan no banwa no diyà dihipag to dagat.

³³Paglayag ni Jesus aw mgo pangabaga din, nakita-an dà kandan to mgo ka-otawan no taga-lunsud. Namanladgad no ogtokap kandan to boyboy to dagat padoog gayod diyà to kahanongan no banwa. Naka-una kandan ki Jesus aw kahimun diyà to kahanongan no banwa no du-on sikan pigtagadan dan ki Jesus. Dayun nig-abut si Jesus aw mgo pangabaga din gayod. ³⁴Paghaw-as ni Jesus, iyan nakita-an din to mgo ka-otawan no nahimun on tahan. Nigka-at si Jesus to mgo ka-otawan su iyan on na-angodan dan to mgo buhì no wadà nigbantoy. Mahan-ing to impang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan du-on to kahanongan no banwa.

³⁵Na, pagkahapun nigduguk to pangabaga diyà ki Jesus aw pamang-ikagi to “Sir, kahanongan on no banwa so-idi aw sakot mahapun on. ³⁶Pahipanawad so-idi mgo otow diyà to kalunsudan aw kasityuhan awos ogboli to ogkako-on dan.” ³⁷Di nig-ikagi si Jesus to “Iyu on to ogbogoy to ogkako-on dan.” Naka-ikagi to pangabaga ni Jesus to “Atuu, nokoy to igkabayad ta. Pila no maan no ka-otow dini. Konà buwa ogkahantoy kandan.” ³⁸Nig-ikagi si Jesus, “Dow pila no bu-uk to paan tanow. Aha-now.” Pag-ahà dan, pignangonan dan si Jesus to “Moydu-on lima no bu-uk no paan aw daduwa gayod no bu-uk ubag to isdà.”

³⁹Na pigsugù ni Jesus to mgo ka-otawan to tibò ogpa-ingkudon diyà to masagkop no kabagnotan di ogpabahin-bahinon. ⁴⁰Dayun namang-ingkud nigbahin-bahin kada songo bahin no moydu-on ginatus, moydu-on tagkalim-an. ⁴¹Dayun pigdawat ni Jesus to lima no bu-uk no paan aw daduwa no isdà. Niglanghag kandin diyà to langit aw pasalamat to Diyus. Pigpikas-pikas din kan paan aw ipamaduhuu to pangabaga din diyà to mgo ka-otawan. Insunù to pagpahandug to daduwa no isdà. ⁴²Dayun namango-on to tibò no ka-otawan no puli dan binungku-an to pagko-on. ⁴³Pagkatapus to pagko-on, intagù dan diyà to sampuù tag duwa no kabangkow to nasamà no paan aw isdà. ⁴⁴Lima no maan to kalukosan no namango-on du-on to paan. Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.

⁴⁵Na pigpa-una ni Jesus to mgo pangabaga din no pigpatalipag to dagat. Sikan ogdoogan dan no lunsud no pighingadanan to Bitsayda. Pigpamaluwan din to sakayan to mgo pangabaga din. Di kandin to nabitas su nigba-id to mgo ka-otawan. ⁴⁶Pagkatapus din to pagba-id, niggomow si Jesus to untud su og-ampù kandin to Diyus. ⁴⁷Nadukiloman on si Jesus no sobu-ukon din du-on to untud.

Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni Jesus no namanlayag du-on to dagat. ⁴⁸Pigsabod to kamag no mabogbog on no nakabalatak kandan. Nakita-an ni Jesus to mgo pangabaga din no nigliod to pagbobsay. No kabukas-bukas, pigduguk ni Jesus kandan no nighipanow du-on to babow to dagat. Angod to piglaboy-labayan ni Jesus kandan ⁴⁹⁻⁵⁰di nakita-an kandin to mgo pangabaga din. Namakasa-og kandan su nangkahadok lagboy. Intobo-ot dan dow busow si Jesus no nigpa-atow no nighipanow du-on to babow to dagat. Pagsa-og to pangabaga, nigsigkon si Jesus aw iling to “Daoyag kow su si Jesus a. Konà kow ogkahadok.” ⁵¹Dayun nigpagtibò si Jesus diyà to mgo pangabaga din du-on to bautu. Tinakin to nigsigkon on to kamag. Nabong-boong lagboy to pangabaga ni Jesus ⁵²su wadà lagboy makasabut kandan to kabogbogan din su tigbayà nakapadakoo to paan. Wadà dan pad kilaha dow si Jesus, Anak to Diyus.

⁵³Na nigdatong kandan diyà to dihipag to dagat. Pagdatong dan nigdu-ung diyà to Ginisarit no banwa. ⁵⁴Paghaw-as dan, nakilahan dà si Jesus

to mgo otow no taga-Ginisarit. ⁵⁵Dayun nigpanlaguy kandan diyà to kahilitan su awos madokat dan to mgo masakiton. Piglahung dan diyà ki Jesus. Ko madinogan to mgo otow dow ando-i si Jesus, ogkahimunan dan aw to mgo masakiton, ogdaahon dan. ⁵⁶Ko umabut si Jesus diyà to kalunsudan, kasityuhan, dow kahilitan, igkabotang kan mgo masakiton diyà to kahimunanan aw pangamuyù to ogpaka-atan no igatang makatudi kandan to sagyad to kabò ni Jesus. To ogtudi to sagyad to kabò ni Jesus, ogka-uli-an to sakit din.

7 ¹⁻⁴Na to mgo Hudiyu, moydu-on kandan udyu-on no kanunoy dan og-unug-unugon no niglikat to ka-aw-apu-an dan. Moydu-on ighugas dan to boad ko ogpaka-uli on kandan no ogpamoli. Ko konà pad ogkahugasan to boad dan, konà ogko-on to mgo Hudiyu. Moydu-on gayod kandan ighugas to mgo tingub dan no mgo kabù, kondi, aw mgo kandidu no bulunsi. Sikan mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad, matuman-tumanon to kandan tinu-uhan no niglikat to ka-aw-apu-an dan. Sikan no mgo Hudiyu, likat to Hirusalim no lunsud. Nahimunan dan si Jesus. Pagpaningugtu to mgo pangabaga ni Jesus, wadà hugasi to boad dan. Pig-indanan to mgo Hudiyu no kan pangabaga, wadà panghugas kandan.

⁵Na pig-usip si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan to “Nokoy man no wadà tagon to pangabaga nu to tulumanon likat to ka-aw-apu-an ta su konà ogpanghugas kandan to boad ko ogko-on. Nakasaà kandan to pagko-on dan.” ⁶Nigtabak si Jesus to “Tùtu-u to tahan natag-an ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on bahin iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow no pig-iling to ‘Nigpakunon-kunon nigtahud kanak kan no mgo otow to pag-ikagi dan di bàbà dan dà puli su bugti to kandan ginhawahan. ⁷Nigpakunon-kunon kandan nig-ampù kanak. Di to kasugu-an to Diyus, pig-ilisan dan to impang-anad no likat puli to domdom to otow.’ Sikan to nasulat ni Isaias. ⁸Pig-oyowan now to kasugu-an to Diyus di iyan pigtagonan now nasi lagboy to kasugu-an likat to otow.” Sikan to kagi ni Jesus du-on to mgo Hudiyu no namantagon lagboy to kandan tinu-uhan.

⁹Na nig-iling si Jesus to “Mapandoy kow to ogpadaan-daan to ogbalibad to kasugu-an to Diyus. Agaw pig-ilisan now to kasugu-an to Diyus su pig-oyowan now on to kasugu-an to Diyus su awos ma-unug-unug now to iyu no katahanan likat to ka-aw-apu-an now. ¹⁰So-idi nasi to kasugu-an to Diyus no linikwad ni Moises no pig-iling to ‘Tahuda to amoy aw inoy nu no igpabayà to pag-alagà.’ Pig-iling gayod to ‘To og-ina-ina to amoy din aw inoy din, ogkahimu now no himatayanan.’ ¹¹Di,” kagi ni Jesus, “so-idi to igpang-anad now. Ko moydu-on ogpangamuyù on iyu to amoy now aw inoy now, og-iling kow to ‘Sikan no pigpangamuyù nu, pig-abin ku dà no bobogoy ku to Diyus.’ ¹²Kaling man iyu no punu-an, konà now on ogpatabangon kandan to amoy dan aw inoy. ¹³Di ogpa-ilison now

to mgo ka-otawan to kasugu-an to Diyus. Igpatuman now nasì to kasuguan likat to otow dà puli. Mahan-ing no talabahu now no angod kan.”

¹⁴Na pigpamaduguk mandà ni Jesus to mgo ka-otawan. Nig-ikagi kandin to “Paminog kow tibò aw konà now oglingawan to kagi ku. ¹⁵Wadà ko-onon no igkasaà to otow. Dì to oglikat to sood to ginhawahan din, sikan nasì to igkasaà din. ¹⁶⁻¹⁷Og-indanan now to pig-ikagi ku.” Dayun nig-uli on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to pigpagsuwayan dan ton mgo ka-otawan.

Pagdatong ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to baoy, pig-usip dan si Jesus dow nokoy to litukan to pananglitan din. ¹⁸⁻¹⁹Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow pad gayod makadaag? Dow wadà kow buwa kama-an to konà ogpakasood diyà to ginhawahan ta to kino-on ta? Dì diyà dà to gotok ta to ogpakasood aw logwà diyà to labas. Kaling man konà no kino-on ta to igkasaà ta.” No sikan no kagi ni Jesus, pighinang din no wadà ko-onon no ing-okod ita. ²⁰Kagi ni Jesus, “To oglikat to sood to ginhawahan to otow, sikan to igkasaà din ²¹⁻²²su to ginhawahan to otow to piglikatan to mado-ot no nigsingkabugtì no angod to mado-ot no pikii, pangawat, pamunù, panghilabot to duma, pag-akom, kado-otan, pag-iyang-iyang, mawoy, pagsombang, pag-ina-ina, masagsagà aw tingpongog. ²³Sikan, likat tibò to sood to ginhawahan to otow aw sikan to igkasaà din.”

²⁴Na nighipanow on si Jesus padoog diyà to banwa to Tiru. Nigponhik kandin diyà to songo baoy. Konà ogkaliyag si Jesus ko madinog to mgo ka-otawan dow ando-i kandin to ogpaka-ugpà. Dì konà ogpakahobong si Jesus su bantugan man kandin. ²⁵⁻²⁶Diyà sikan no banwa, moydu-on buyag no nig-ugpà no taga-Sirupinisiya no konà no sakup to Hudiyu no mgo otow. Moydu-on batà din no buyag no pigsoodan to busow. Nakadinog to inoy to du-on on si Jesus kan no banwa. Dayun pig-andu-onan din si Jesus aw patilangkob du-on to atubangan din. Pigpangamuyù to buyag to igpagawang podon ki Jesus to busow no nigsood diyà to batà din.

²⁷Pagdinog ni Jesus to pangamuyù to buyag, nig-iling kandin to “Mado-ot ko ogtugdawan ta ogtubungan to mgo kadung ko wadà pad makako-on to mgo batà. Iyan ogpa-unahon ta to mgo batà ogpako-onon.” ²⁸Nigtabak to buyag, “Ho-o iyan Sir. Dì pagkatapus to pagko-onan to mgo batà, igatang iyan ogkako-on to mgo kadung to samà-samà no nangkapadpad du-on to saad to ko-onanan to tagbuhì.” ²⁹Nig-iling si Jesus to “Su na-ikagi nu to angod sikan, oggawang on kan busow no nigsood du-on to batà nu. Na, uli kad diyà to baoy nu Laginà.” ³⁰Dayun nighipanow on to buyag. Pagdatong din diyà to baoy, nakita-an din on to batà din diyà to hibatanan no na-uli-an on kandin.

³¹Na niglikat on si Jesus du-on to Tiru no banwa. Nakabayà kandin to Sidun no banwa aw Dikapulis no banwa. Nigto-od kandin padoog

diyà to dagat to Galiliya. ³²Pagdatong din diyà to dagat pig-andu-onan kandin to otow no bongoo aw pohà. Pigdaa kandin to mgo kadumahan din. Pigpangamuyù dan ki Jesus to igpadampon dan kan masakiton. ³³Pigpaduma ni Jesus to bongoo diyà to kaylu to mgo otow no nahimun. Dayun inluglug ni Jesus to tudlù din du-on to talinga to bongoo. Nig-ilib si Jesus diyà to kandin tudlù aw tudi-a to dilà kan pohà no otow. ³⁴Niglanghag si Jesus diyà to langit aw ginhawa to mahabà. Nig-ikagi si Jesus to kandin inikagihan, “Ipata,” no iyan kalitukan to “Ka-uli-ika.” ³⁵Na-uli-an on dayun to otow. Ogpakadinog on aw maka-ikagi to matuwadong.

³⁶Na pigbahog ni Jesus kan mgo ka-otawan to konà igpapanutuwanon to napugutan. Dì nasi on man impanutuwanon to mgo ka-otawan.

³⁷Naboong-boong lagboy to mgo ka-otawan. Namaka-iling kandan to “Mabogbog si Jesus iyan. Agad bongoo aw pohà, di ogkatambalan din.”

8 ¹Na nahimunan mandà si Jesus to kahan-ingan no mgo otow. Natatouhan to mgo ka-otawan du-on. Nangka-ubusan kandan to ba-aw dan. Dayun pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din. ²Kagi din, “Pigka-atan ku so-idi mgo ka-otawan su natatouhan on dini ita no pigpangkabusan on to ba-aw dan. ³Ko pa-uli-on kud puli podon kandan to wadà nangkako-on, dagow ogpamanlotoy kandan diyà to pangindanan su moydu-on man kan mgo otow no madiyù to banwa to piglikatan.” ⁴Nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus to “Og-amonu ki man ogpako-on so-idi mgo otow su dini ki man to kahanongan.” ⁵Nig-usip si Jesus to “Dow pila no bu-uk to paan now.” Namantabak to mgo pangabaga din to “Pitu dà no bu-uk to paan.”

⁶Na pigpama-ingkud ni Jesus to ka-otawan du-on to pasak. Pigdawat din kan pitu no bu-uk no paan aw pasalamat kandin to Diyus. Pigpamikas-pikas din to paan aw iduhuu diyà to mgo pangabaga din aw ipamaduhuu din mandà diyà to mgo ka-otawan. ⁷Moydu-on gayod pilahon dà ubag no mangkanawà no isdà. Pig-usab din pigdawat to isdà aw pasalamat kandin. Impamaduhuu din gayod to mgo pangabaga to isdà diyà to mgo ka-otawan. ⁸⁻⁹Namango-on to mgo upat no maan no ka-otow no puli dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on, intagù dan to nasamà diyà to pitu no ka-bangkow. ¹⁰Dayun pina-uli ni Jesus to mgo ka-otawan. Pagpapa-uli din to mgo ka-otawan, nigluwan on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to bautu no ogpadoog diyà to banwa no pighingadanan to Dalmanuta.

¹¹Ton diyà pad si Jesus to Dalmanuta no banwa, pigduguk kandin to mgo Parisiyu. Nigpag-asuy podon kandan ki Jesus, su og-ahà kandan podon to kaboongan likat to Diyus no igkamatu-ud to na-uyunan kandin to Diyus. ¹²Nigginhawa si Jesus to mahabà aw iling kandin to “Iyu no kadongan ku, nokoy man no ogpa-ahà kow pad podon to

kaboonganan. Konà ku iyan igpa-ahà iyu to дума pad no kaboonganan.”¹³ Nighipanow on kandin. Nigpa-ulì kandin diyà to bautu. Dayun nigsakoy si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to dihipag to dagat.

¹⁴ Paglikat dan nalingawan to pangabaga ni Jesus to pagdugang to ba-aw. Sobu-uk nandà to nasamà no paan. ¹⁵ Impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Bantoy kow to igpatulin to paan likat to mgo Parisiyu aw likat ki Hari Hirudis.” ¹⁶ Nigka-inusipay to mgo pangabaga din to “Nokoy buwa to kalitukan to pananglitan din, su wadà ki man makadaa to paan.” ¹⁷ Tahan dà nama-anan ni Jesus to iyan nadomdoman dan bahin to ba-aw dan aw nig-iling kandin to “Nokoy man no nigka-inusipay kow to wadà ba-aw ta. Nokoy man no wadà kow man makadaag. Dow wadà kow pad buwa makasabut to kalitukan to igpatulin to paan? Nokoy to nakapalinggut to uu now. ¹⁸ Moydu-on mata now. Nokoy man no wadà kow makakita. Moydu-on talinga now. Nokoy man no wadà kow makadinog. Nokoy man no nalingow kow. ¹⁹ Paghandug ku to lima no paan diyà to lima no maan no mgo otow, dow pila no ka-bangkow to natagu-an now to nasamà.” Nigtabak kandan to “Sampuù tag duwa no bangkow.” ²⁰ Nig-iling si Jesus to “Paghandug ku to pitu no bu-uk no paan diyà to upat no maan no mgo otow, dow pila no bangkow to natagu-an now to nasamà.” Nigtabak kandan, “Pitu no ka-bangkow.” ²¹ Nig-usip si Jesus, “Dow wadà kow pad makasabut?”

²² Na nigdatong si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Bitsayda no lunsud. Moydu-on mgo otow no nigdaa to pisok diyà ki Jesus. Pigpangamuyù dan ki Jesus to ogpatambaan to pisok. ²³ Pigdaa ni Jesus to pisok diyà to madiyù-diyù. Pig-iloban din to mata to pisok aw dampona din. Nig-usip si Jesus to “Dow moydu-on nakita-an nu?” ²⁴ Nakalanhag to pisok aw maka-ikagi to “Moydu-on on nakita-an ku no mgo otow no nigpadiboy. Di konà pad no mapayag to pag-ahà ku su angod pad to tu-od to pag-ahà ku.” ²⁵ Dayun pigsamong ni Jesus to mata to pisok. Nig-ahà to pisok aw ka-uli-i. Mapayag on to og-ahà. ²⁶ Pagkatapus, pina-ulì ni Jesus to pisok diyà to banwa din. Pigsugù din to “Ko umulì kad to banwa nu, lipas ka to lunsud.”

²⁷ Na nigpadayong si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to mgo kalunsudan to prubinsiya no Sisariya Pilipu. No diyà pad to pangindanan kandan, nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no pig-iling to “Dow intawa a buwa, agad-agad to atoman to mgo ka-otawan.” ²⁸ Namantabak kandan to “Moydu-on naka-ikagi to si Juan ka no Magbobonyagay. Moydu-on naka-ikagi to si Elias ka no maglilikwaday. Moydu-on naka-ikagi to maglilikwaday ka angod to tütu-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on.” ²⁹ Nig-iling si Jesus to “Di agad-agad to iyu no atoman gayod, dow intawa a.” Nakatabak si Pedro, “Ikow, Kristu ka no Imananan to mgo Ka-otawan.” ³⁰ Pigbahog ni Jesus to mgo pangabaga din to wadà otow no ognangonan dan dow intawa lagboy iyan kandin.

³¹Na pigpunu-an ni Jesus to pagnangon to mgo pangabaga din to kandin igkapatuwa-ay. Ogsupakon kandin to mgo punu-an to tinuhan to mgo Hudiyu. Oghimatayan kandin, di pagkatatouhi no adow ogbuhayon da. ³²Pigpapayag din on bali to pagnangon diyà to mgo pangabaga din to igpatuwa-ay kandin. Pigpaduguk ni Pedro si Jesus aw sapadi din podon. ³³Niglingi si Jesus aw ahà diyà to mgo pangabaga din aw impanagda din nasi si Pedro no nig-iling to “Gawang kad kani Satanas. Wadà nu uyuni to niglikat to Diyus. Di otow dà puli to piglikatan to og-uyunan nu.”

³⁴Na pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo pangabaga din. Piglapuwaas din no pag-ikagi kandan no nig-iling to “To ogpasakup kanak, ogka-oyowan din to kandin katahani tibò aw ogpaka-angod kanak no ogti-ang to kinurus din no iyan kalitukan to iglingow din to natagon din no maogon lagboy. ³⁵Agad intawa no ogkawada-an to kinabuhì din ugpat kanak aw ogbulig kanak to pagpang-anad to Madoyow no Tutuwanon, ogkamoydu-onan dà nasi kandin to mahudi no adow. Di agad intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì din dini to kalibutan, ogkawada-an dà kandin to mahudi no adow. ³⁶Agad kunto-on madatù ki tibò dini to kalibutan, di wadà puus ta ko konà ki ogbuhayon to mahudi no adow aw tuusa. ³⁷Dini to babow to kalibutan wadà agad nokoy no igkabogoy no igkatobus to otow awos mahawì din dà to kandin kinabuhì.”

³⁸Na nig-iling si Jesus to “To mgo otow no kadongan ku dini to babow to pasak, mado-ot to kandan hinang aw oglingi-lingi kandan to bugti no ampu-onon. Ko konà kow ogmatu-ud to pagpasakup now aw ko konà kow ogtuman to kagi ku, konà a gayod ogmatu-ud iyu no sakup ku to mahudi no adow to pagsakup to Diyus no Amoy ku no og-uli ad dini so-idi kalibutan no kanak to Tumutubus to Ka-otawan. Ogdumahan ad to katuusan to Diyus no Amoy aw mgo diwata din.”

9 ¹Nig-iling si Jesus to “Moydu-on mgo otow no nahimun kani no monang ogkamatoy ko ogsakpanan pad to pagdatong to pagsakup to Diyus no ogdumahan to katuusan din.”

²Na pag-abuti to onom no adow, niggomow si Jesus to untud no matikang. Si Pedro, si Santiago, aw si Juan to pigputlung din pigpaduma. Pagdatong dan diyà to puputukan nahalin on si Jesus no na-usab to lawlanguhan din ³aw puti lagboy to kabò din no wadà naka-angod to kaputi-an dini to babow to kalibutan no pigsilow kandan to pag-ahà dan. ⁴Na nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Elias aw si Moises no nigpagbaaw du-on ki Jesus.

⁵Na naka-iling si Pedro diyà ki Jesus to “Sir, madoyow su kani koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag awos oglogoban

kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.”⁶ Sikan to na-ikagi ni Pedro su nahadok kandin. Kaling man naka-iling kandin to konà no matuwadong no litukan. Kandan tibò, nangkahadok iyan.

⁷Na nasaungan kandan to gabun. Nakadinog kandan to kagi no du-on makapu-un to gabun no na-iling to “So-idi to nalogonan ku lagboy no Anak. Ogpaminogan now kandin.”⁸ Paglingì to mgo pangabaga ni Jesus, pigboong dan on kan daduwa no ka-otow. Iyan nandà nakita-an dan si Jesus. Na dayun nighipanow on kandan aw si Jesus.

⁹No pagpatugpù ni Jesus aw mgo pangabaga din, pigbahog ni Jesus to “Monang now igtutuwanon to nakita-an now ko mamatoy ad aw buhayon ad gayod no Tumutubus to Ka-otawan.”¹⁰ Kaling man pig-indanan dan to pig-ikagi ni Jesus dì wadà dan itutuwanon. Dì nigsusukun kandan dow nokoy to kalitukan to pagbuhoy to mgo namatoy.

¹¹Na nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus, “Dì to mgo mag-a-anad to tinu-uhan no nangkama-an to kasulatan no tahan no og-iling kandan to ‘Monang ogpakalogwà to Imananan to Ka-otawan ko dumatong pad si Elias.’ Ma-amonu man buwa no pig-iling dan to angod sikan.”

¹²Nigtabak si Jesus to “Ogdalong on iyan si Elias no og-uliman tibò awos oghina-at to igbayà to Imananan to Ka-otawan. Ma-amonu no nasulat pad bahin to kanak kalisod aw pagka-uwang-uwangi ku aw pagkasawoy ku agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan.”¹³ Iyan on ognangonan ku iyu to nigdatong on iyan si Elias. Dì natuman on to kasulatan bahin to nadoogan ni Elias no pigbo-otan to bugtì no mgo otow.” Sikan no pananglitan ni Jesus, napa-atubangan din si Juan no Magbobonyagay.

¹⁴Na pagdatong dan diyà to duma no mgo pangabaga ni Jesus, nakita-an dan to mahan-ing no mgo otow no namanlibong du-on to mgo sakup din. Nigpag-asuy kan mgo mag-a-anad to tinu-uhan du-on to mgo pangabaga ni Jesus.¹⁵ Nakita-an si Jesus to mgo ka-otawan. Pagkita dan, naboong-boong kandan. Nigpanlaguy kandan no nigsungun diyà ki Jesus. Pigbogayan dan to katahudan.

¹⁶Na nig-usip si Jesus, “Nokoy to pig-asuy-asuyan now.”¹⁷ Moydu-on otow no nig-ikagi to “Sir, pigdaa ku to anak ku no lukos dini ikow. Pigsoodan kandin to busow. Kaling man napohà kandin su pigsoodan to busow no makapopohà.”¹⁸ Ko og-abuton to batà to busow, ogkapood kandin diyà to pasak. Oglawayon aw kagot to ngipon aw liskog to lawa. Pigpangamuyù ku to mgo sakup nu to ogpagawangan ku podon to batà ku to busow. Dì konà dan ogka-amuhan.”¹⁹ Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku, naugoy on to pagpang-anad ku iyu, dì wadà kow tu-u kanak. Amonuhon ku buwa. Daaha dini kanak to batà nu.”²⁰ Dayun pigdaa to batà diyà ki Jesus. Pigkita si Jesus to busow no makapopohà. Pagkita din ki Jesus, pigpalukuban to batà. Napood to batà diyà to pasak. Pagkapood din, nakapaligid-ligid aw bubukà to bàbà.²¹ Pig-usip

ni Jesus to amoy to “Pila on no tu-ig to pagbatì to batà nu so-idi no sakit.” Nakatabak to amoy to “Likat on to pagkabatà din iyan. ²²Kanunoy ogpakasinugba kandin diyà to logdog. Ko og-abuton ogpaka-inusbug gayod diyà to wohig awos din podon ogkamatoy to batà. Ko mahimù Sir, buligi a podon. Ka-ati a podon.” ²³Nigtabak si Jesus, “Nokoy man no nig-iling ka to ‘Ko mahimù,’ su ogkahimù man iyan. To otow no ogtu-u to Diyus, ogkatabangan man agad nokoy to kalisod din.” ²⁴Naka-ikagi to amoy to batà to “Nigtu-u a ikow. Dì dugangi to pagtu-u ku Sir, su ma-intok pad.”

²⁵Na nakita-an ni Jesus to ogpamanduguk to kahan-ingan no otow du-on kandin. Pagkita din to mgo otow no ogduguk, pigsapadan din to busow. Kagi din, “Ikow no busow no makabobongoo, makapopohà, oggawangon ku ikow. Ayaw kad ogsood og-usab du-on to batà.”

²⁶Nakapanagoa kandin. Pigpalukuban to busow to batà aw tinakin makagawang kandin. Pagkagawang to busow kan batà, nakotang. Kaling man namaka-iling to kahan-ingan to “Namatoy on to batà.” Dì puli nakotang kandin, mangkuwan buhì dà. ²⁷Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw pabanguna. Dayun nakasakindog to batà.

²⁸Na nigpa-ullì on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to baoy. Pagdatong dan, pigpa-awayan dan pig-usip si Jesus no namang-iling to “Nokoy man buwa no wadà koy man makapagawang kanami to busow.” ²⁹Nigtabak si Jesus, “Konà ogkagawang to busow ko konà kow ogpangamuyù to Diyus to iyan oggawang.”

³⁰Na nighipanow on kandan si Jesus. Nakabayà kandan to prubinsiya to Galiliya. Konad ogkaliyag si Jesus to ogkama-anan pad to mgo otow to pagbayà dan to Galiliya ³¹su ognangonan din on to mgo pangabaga din dow nokoy to og-abut du-on kandin. Kagi din, “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon a diyà to oghimatoy kanak. Dì pagkatatouhi no adow ogbuhayon a dà.” ³²Dì wadà makadaag to mgo pangabaga ni Jesus to kalitukan to pig-ikagi din. Nahadok kandan to og-usip dow nokoy to kalitukan to kagi din.

³³Na nigdatong kandan si Jesus diyà to Kapirna-um no lunsud. Nigpama-ullì on kandan diyà to pig-ugpa-an dan. Pagdatong dan pig-usip ni Jesus to mgo pangabaga din to “Nokoy to na-asuyan now ton diyà ki pad to pangindanan.” ³⁴Wadà mamakatabak to mgo pangabaga ni Jesus su nig-a-asuy-asuy man kandan dow intawa to labow kandan. ³⁵Nig-ingkud si Jesus aw paduguka to mgo pangabaga din no sampuù tag duwa. Nig-iling si Jesus to “To sakup ku no ogpalabow podon, iyan igkapabayà nasi to ogpasagkop pad kandin. Ogpa-angod podon kandin to sugu-onon.” ³⁶Dayun pigdawat ni Jesus to batà no wadà pad lagboy bo-ot aw ibotang din du-on to kabaknaan to mgo pangabaga din aw padaniha din to batà aw pananglitani din no nig-iling to ³⁷“Ko ogdawaton now to sakup ku no angod so-idi no batà, agad

masagkop kandin, iyan ogka-angodan now to ogdawat kanak. Ko ogdawaton a now, iyan ogka-angodan now to ogdawat to nigpa-andini kanak.”

³⁸Dì naka-ikagi si Juan no songo pangabaga din gayod to “Ho-o Sir, dì moydu-on nakita-an noy no otow no niggawang to busow no nigsood diyà to otow dì iyan piggamit din to ikow no ngadan. Dì pigsapadan noy su wadà man makalabot to ita no sinakupan.” ³⁹Nig-iling si Jesus to “Konà now ogsapadan kandin. Ko oghinang to otow to kaboongan an no oggamiton din to kanak ngadan, konà no pag-ina-ina kanak to tawoy sikan. ⁴⁰Su to otow no konà ogbalatak ita, ogduma sikan ita. ⁴¹Ko oglanggahan kow aw moydu-on otow no ogpa-inom iyu to wohig su sakup ku iyu, moydu-on iyan ogkapudut din nasi.”

⁴²Nig-iling si Jesus to “To ogpasuwoy to ma-intok no otow no nigtu-u kanak, mahawoy dà ko pa-usbugon kandin diyà tò dagat no oglawigan to batu to li-og din. Dì malisod lagboy ko kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow.”

⁴³⁻⁴⁴Na impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ko makasaà ka to boad, manginun pad nasi ko tampodon nu. Agad boboadan ka, dì ogka-uwakan ka dà tibò ko mamatoy ka aw pa-andiya-a ka to banwa no kastiguhanan to saà to mahudi no adow. Manginun pad nasi ko sobu-uk dà to boad nu dì ko mahudi no adow buhayon ka. Diyà to kastiguhanan to saà moydu-on logdog no wadà kaposokanan.” ⁴⁵⁻⁴⁶Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to kobong, madoyow ko tampodon. Agad kokobongan ka, dì ogka-uwakan ka tibò ko mamatoy ka aw pa-andiya-a ka to kastiguhanan to saà to mahudi no adow. Manginun pad nasi agad ko sobu-uk dà to kobong nu dì ko mahudi no adow, buhayon ka.” ⁴⁷Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to mata, madoyow pad ko lugiton nu. Madoyow pad ko ogpasakup ka nasi to sinakupan to Diyus su ogbuhayon ka dà man to mahudi no adow agad sobu-uk dà to mata. Agad mamatahan ka, dì ogka-uwakan ka tibò ko maka-andiyà ka to kastiguhanan to saà. ⁴⁸Kan no banwa, wadà kaposokanan to logdog aw wadà pagkagawang to iyas.”

⁴⁹Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Maogot ogkabayaan to kalisod to tibò no mgo ka-otawan dini to babow to kalibutan. Sikan no kalisod to igkadowdoyow ta to ita no ginhawahan su angod to asin no ogpakadoyow to sodà ta. ⁵⁰Na to asin, ogtabang ita. Dì ko ogkawadà to katam-isan to asin, amonuhon ta to pagpa-ulì to nanam to asin. Konà kow ogpakawadà to katam-isan to iyu no ginhawahan. Pakatuwadong kow nasi. Konà kow ogbubuwow-buwow bahin to ka-ugpà now dini to babow to kalibutan.”

10 ¹Na niggawang si Jesus du-on to prubinsiya to Galiliya. Nighipanow on kandin padoog diyà to Hudiya no banwa aw diyà dihipag to Hurdan no wohig. Nahimunan na-usaban si Jesus to mgo ka-otawan su tahan din man pigpang-anad.

²Na pigduguk si Jesus to mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan tinu-uhan. Moydu-on ing-usip dan su ogpagiti-an dan podon to igkadiklamu dan ki Jesus. Nig-iling kandan to “To tinu-uhan ta, dow ogkatugutan to mag-asawa to ogbinolagay?” ³Nigtabak si Jesus, “Dow nokoy to kasugu-an ton maglilikwaday no si Moises bahin to pagbinolagay to mag-asawa.” ⁴Nigtabak to mgo Parisiyu, “Pigtugutan ni Moises to otow to ogpabolag kandin to asawa din ko mabogayan din to sulat no kalig-onan to wadà pig-abin din to pag-a-asawa dan.” ⁵Nig-iling si Jesus to “Imbogoy puli iyu ni Moises sikan no sugù su bugtì to bo-ot now. ⁶Dì to kapinunu-an, piggihit to Diyus to songo minyò no sobu-uk to lukos aw sobu-uk to buyag. ⁷Kaling man ko ogkaminyò on to otow, ogpagluwatan din to amoy aw inoy aw pagtibò kandin to asawa din. ⁸Konad on no daduwa no ka-otow kandan di nasobu-uk on kandan. ⁹Kaling man to pigpagtibò to Diyus, konà ogkapagbolag puli to otow.”

¹⁰Pagdatong ni Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy, nig-usip kandan bahin to pagbinolagay to mag-asawa. ¹¹Nig-iling si Jesus to “To otow, ko og-oyowan din to kandin asawa no una aw pangasawa to bugtì, ogkalapangan din to una no asawa din. ¹²To buyag, ko og-oyowan din to bana din aw babana to bugtì no lukos, ogkalapangan din to una din no bana.”

¹³Na moydu-on mgo otow no namandaa to mgo batà diyà ki Jesus su igpadampon dan kandin. Dì to mgo pangabaga ni Jesus, pigsasapadan dan podon sikan namandaa to batà. ¹⁴Pagkataga ni Jesus to pigsasapadan dan podon, naboù kandin aw iling kandin diyà to mgo sakup din to “Ayaw now balataka to mgo batà. Paduguka now dini kanak su to sinakupan to Diyus, iyan ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut. ¹⁵Ognangonan ku iyu, ko konà kow ogpaka-angod to batà no hanuut, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.” ¹⁶Dayun pigpanggakod ni Jesus to mgo batà aw pandampona. Pigpangamuyù din to Diyus no Amoy to ogpapanalanganin to mgo batà.

¹⁷Na nighipanow on si Jesus. Dì paglikat din, moydu-on otow no niglaguy padoog du-on kandin aw luhud diyà to atubangan din. Nig-iling kandin to “Sir, su matuwadong ka no otow, nangoni a dow nokoy to matuwadong no ogkahimu ku su awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.” ¹⁸Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no pighingadanan a nu to matuwadong, su Diyus dà man to matuwadong lagboy tibò. ¹⁹Nama-anan nud man to kasugu-an to Diyus no pig-iling to ‘Konà ka ogpanghimatoy, aw konà ka oghilabot to duma. Konà ka ogpangawat aw konà ka ogbotang-botang. Konà ka ogpanluku. Igtahud nu to amoy aw inoy nu.’ ” ²⁰Nig-ikagi kan otow to “Sir, sikan no kasugu-an to Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan. Likat to pagkabatà ku, natagonan kud iyan lagboy sikan.” ²¹Naliyag no ginhawa ni Jesus diyà kan no otow. Nig-ahà si Jesus kan otow aw iling to “Moydu-

on sobu-uk no sugù no igpatuman pad ikow. Ipambaylu nud to sapì to tibò no mgo katu-unan nu aw ipamogoy diyà to mgo publi su awos ka mahina-atan to Diyus to ayama-an nu diyà to langit. Pagkapamogoy nud, uli kad dini aw pasakup kad bali kanak.”²² Niggobloy on to ginhawa to otow kan pagkalituk to kagi ni Jesus. Naduyong-ot kandin aw hipanow on puli su datù man kandin.

²³Na niglingi aw ikagi si Jesus diyà to mgo sakup din to “Kalisod to datù no konad podon ogpasakup to Diyus.”²⁴Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus to pig-ikagi din. Nig-iling si Jesus to “Mgo sakup ku, malisod iyan to otow no ogpasakup to Diyus ko ogsalig to kadatù din.²⁵To kamilyu no kina-aslagan no buhì, mahawoy dà nasi ko ogpalusuton du-on to lugì to dagom. Dì malisod ko ogpasakup podon to otow no datù diyà to Diyus.”²⁶Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus aw pamang-ikagi to “Mano malisod lagboy ko ogpasakup to otow to Diyus, wadà buwa ogbay-awon no otow to mahudi no adow.”²⁷Na nig-ahà si Jesus diyà to mgo sakup din aw ikagi to “Moydu-on dà ogbay-awon. Wadà ogka-amu no otow to ogbay-ow to otow. Dì ogka-amuhan to Diyus to ogbay-ow to mgo otow su agad nokoy, ogka-amuhan to Diyus.”

²⁸Na si Pedro, nig-ikagi to “Pig-oyowan noy on tibò to katu-unan noy aw duma koy on ikow.”²⁹⁻³⁰Nig-iling si Jesus to “To otow no agad nokoy no og-oyowan din moydu-on ogkadawat din agad pila no bu-uk. Ko og-oyowan din to mgo su-un din, inoy, amoy, mgo batà din aw pasak din ugpat kanak aw ugpat gayod to Madoyow no Tutuwanon, moydu-on ogkadawat din agad pila no ka-baoy, su-un, inoy, mgo batà, aw pasak. Dì kunto-on og-uwang-uwangan to mgo sakup ku to kadumahan dan di ogbuhayon dà iyan to mahudi no adow aw tuusa.³¹Kunto-on, mahan-ing no og-una no mgo otow di ogkamahudi iyan nasi to mahudi no adow. Mahan-ing gayod kunto-on to mahudi no mgo otow, di ogpaka-una nasi to mahudi no adow.”

³²Na namanhipanow kandan si Jesus padoog diyà to Hirusalim no lunsud. Moydu-on gayod mahan-ing no ka-otawan no namanluyud-luyud. Nig-una si Jesus. Nigsunù to mgo pangabaga din. Mahudi to mgo ka-otawan. Naboong-boong to mgo pangabaga din su ogpakapatidawan ni Jesus to lunsud no moydu-on mgo kablang din. Sikan mgo ka-otawan, nahadok lagboy dow nokoy to og-abutan dan diyà to Hirusalim. Si Jesus, pigpaduguk din mandà kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw nangoni din dow nokoy to ogpaka-abut du-on kandin no kado-otan diyà to Hirusalim.³³Pigtongopan din to pag-ikagi to mgo pangabaga din no nig-iling to “Moydu-on ignangon ku iyu. Ogpaka-andiyà kid on to Hirusalim. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igbaligyà a to sakup ku dà diyà to mgo otow no oghimatoy kanak. To mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, kandan to ogpahimatoy kanak. Oghinangon a dan no

himatayanan aw daaha a dan diyà to ukum no taga-Ruma. ³⁴Sikan mgo taga-Ruma, ogdugadi kanak aw og-iloban a, bunai a, aw himatayi a. Di pagkatatouhi no adow, kanak, ogbuhayon a dà man.”

³⁵Na no diyad on kandan to tongà-tongà to pangindanan, pigduguk si Jesus to mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw si Juan. Nig-iling kandan to “Sir, moydu-on ogpangamuyu-on noy ikow ko mahimù.” ³⁶Kagi ni Jesus, “Kahimù man. Nokoy to ogpangamuyu-on now kanak. Antiha now man ikagiha dow nokoy.” ³⁷Nig-ikagi to nigsusu-un to “Ko mahimù podon Sir, oghinangon koy nu no pangabaga nu no ogpakasunù ikow to timpu to pagkaharì nu.” ³⁸Nakatabak si Jesus to “Wadà kow kataga to ogdatongan sikan ko mabogayan kow to katondanan no ogkahimu kow no ogpakasunù kanak. Og-abut to kanak no kalisodan. Dow ogpakuwa-ay kow ko maka-abut iyu to kalisodan no ogpaka-angod to kanak kalisodan? Madaas ad oghimatayan. Dow ogpakuwa-ay kow ko mabaya-an now no ogpaka-angod to kanak ogkabaya-an?” ³⁹“Ho-o iyan,” kagi to daduwa no ka-otow. Nig-ikagi si Jesus to “Iyan on og-abut iyu to kalisodan to mahudi no adow aw ogkabaya-an now angod to kanak ogkabaya-an. ⁴⁰Dì konà no kanak to ogbobo-ot to kabahinan to mgo otow ko timpu on to pagkaharì ku su tahan on pigbo-otan to Diyus no Amoy ku.”

⁴¹Na pagkadinog kan sampuù no pangabaga din to nigpalabow-labow podon kan daduwa no nigpatahadi, naboù kandan. ⁴²Dayun pigpaduguk ni Jesus to tibò no pangabaga din. Nig-iling kandin to “Nama-anan now man to mgo mangka-aslag no mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to mgo ka-otawan. To mgo nangatondanan gayod, tibò dan dampà to sakup dan.” ⁴³Nig-iling si Jesus to “Dì ita, konà no sikan to kadodoog ta. Itanow no ogkaliyag ogpatikang to sinakupan to Diyus, iyan igpabayà ta pad to ogpasagkop ki na-ay angod to sugu-onon no dini ki pad to babow to kalibutan. ⁴⁴Itanow no ogkaliyag to oglabow, igpabayà ta pad to ogpasagkop ki angod to allang. ⁴⁵Og-unugon now to kanak batasan no Tumutubus to Ka-otawan. To ing-andini ku to kalibutan su ogbulig a to mgo ka-otawan. Konà a ogpabulig to mgo ka-otawan. Ogbuligan ku to mgo ka-otawan no igpabayà to pagpakimatoy ku kandan awos malipwasan to saà.”

⁴⁶Na nighbayà kandan si Jesus to Hidiku no lunsud. Pigdumdumahan pad kandin to mgo sakup din aw sikan kahan-ingan no mgo otow no nigluyud kandan. Paglikat dan diyà to tawoy to lunsud, moydu-on pisok no otow no nigpalimus no nig-i-inkud diyà to kilid to daan no igbayà ni Jesus. Iyan ngadan din si Bartimeo, no kalitukan to anak ni Timeo. ⁴⁷Nakadinog kandin to si Jesus no taga-Nasarit to ogbayà on du-on. Pagkadinog din to si Jesus on iyan, nig-ikagi kandin to ma-agbot to “Jesus, no sugpù todou-on harì no si David, ka-ati a nu podon.” ⁴⁸Dì pigsapadan kandin podon to ka-otawan dì wadà paminog to pisok.

Pigpadugangan din nasi to pagsabi su awos ogpakadinog lagboy si Jesus. Nig-iling kandin mandà to “Sugpù ni David, ka-ati a nu podon.”

⁴⁹Pagkadinog ni Jesus, nigsigkon. Kagi din, “Pa-andiniha now todou on no otow.” Pig-ikagihan kan pisok to ka-otawan to “Daoyag ka. Sakindog ka su ogpa-andiya-on kad ni Sir.” Dayun nakasakindog to pisok ⁵⁰aw kahiyab din to lu-ubon din no nigduguk diyà ki Jesus. ⁵¹Nig-iling si Jesus to “Nokoy ngadana to ogpabuligan nu kanak.” Nigtabak to pisok to “Sir, ma-uli-an a nu podon to mata ku.” ⁵²Nig-iling si Jesus to “Ogpakahipanow kad on kunto-on su na-uli-an on to mata nu su nigtu-uka kanak.” Pagkalituk to kagi ni Jesus, na-uli-an on kandin. Pagka-uli-i to pisok, nigdumduma on ki Jesus.

11 ¹Na, namanpadayong kandan si Jesus aw mgo ka-otawan gayod padoog diyà to Hirusalim aw nakalongod no mgo lunsud diyà to augan to Ulibu-an no untud. Sikan mgo lunsud, pighingadanan to Bitpagi aw Bitaniya. Pagkatopad ni Jesus diyà to lunsud, sinugù din to daduwa no pangabaga ²no nig-iling to “Andiyà kow to lunsud. Ko makasood kow on to lunsud, ogkakita-an now on to kabayù no nati. Di nahikotan tahan. Wadà pad kasakayi aligbat to nati. Hubada now to hikot aw daaha now to nati dini kanak. ³Di ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-on ogkadomdoman to Magbobo-ot ta to kabayù aw igpa-uli din dà dayun to nati gagaya ko matapus to kandin no ogkadomdoman bahin to nati.’ ”

⁴Na nighipanow kan daduwa no sakup ni Jesus padoog diyà to lunsud. Pagdatong dan diyà to lunsud, nakita-an dan to nati diyà to tibi to kalasada. Nahikotan to pisi to nati diyà to atubangan to baoy. Pighubad kan daduwa no sakup ni Jesus to hikot to nati. ⁵Moydu-on taga-lunsud no nakasagman aw iling to “Og-amonuhon now sikan nati.” ⁶Tinabak dan diyà to taga-lunsud to “Impapudut ni Sir.” Di wadà sapadi usab to taga-lunsud kan daduwa no ka-otow no pigsugù ni Jesus.

⁷Na pigdaa dan to nati. Pigsablasyon dan to nati to kabò su inhanig to bagakwang to nati. Tinakin to nigsakoy si Jesus. ⁸Pigladladan to mgo ka-otawan to kabò dan diyà to igbayà din. Pinambotangan gayod to lumboy no impatugu to igbayà ni Jesus. ⁹Moydu-on mgo otow no naman-una ki Jesus. Moydu-on gayod mgo mahudi. Tibò kandan, namanlangkoà to ma-agbot no nig-iling to “Mabuhì, mapanalanginan sikan pigpatubus ita to Magbobo-ot dini to kalibutan aw langit. ¹⁰Mabuhì to pagkaharì din no ogpaka-angod to pagkaharì ton apù ta no si Harì David. Kamusta to uminugpà to langit.”

¹¹Pagkahapun on, nigdatong si Jesus diyà to Hirusalim. Pagdatong dan nigsood dayun kandin diyà to labow no simbahan no abutanan to Diyus, aw pangahà-ahà kandin tibò du-on to sood to simbahan. Dayun niglogwà kandin aw kan sampuù tag duwa no pangabaga din su mahapun on man. Paglogwà dan to simbahan nighipanow kandan padoog diyà to Bitaniya no lunsud.

¹²Na to sunù no adow niglikat kandan to Bitaniya su ogpa-ulì diyà to Hirusalim. No diyà pad kandan to pangindanan, si Jesus, niglotoy. ¹³Pag-ahà din diyà to madiyù, iyan nakita-an din to igira no kayu no nigdamoo on. Pig-iman on podon ni Jesus to moydu-on bogas, su sikan no kayu, ogdodongan to pagdohuni aw pagkahinug to bogas. Kaling man pig-andu-onan din dow moydu-on bogas. Dì paghiling-hiling din, wadà bogas. Dohun dà tumaag to nakita-an din su konad man no tigbobogas to igira no kayu agad nigdamoo on to dohun. ¹⁴Nig-iling si Jesus to “Konà ka ogbogas kunto-on hantod to wadà katapusan.” Pig-indanan dayun to mgo pangabaga din kan in-ikagi din bahin sikan igira no kayu no konad kun ogbogas.

¹⁵Pagka-ulì ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Hirusalim, nigsood mandà si Jesus to labow no simbahan. Pagsood ni Jesus, nakita-an din to mgo otow no mamolihay aw magkakambiyu to sapì aw mamaligya-ay to salapati. Pagkita ni Jesus kandan, pigbaliskad din to ingkudanan kan mamaligya-ay to salapati. Pigbaliskad gayod to lamisa to magkakambiyu to sapì. Pigpambohus din to mamaligya-ay to buhì. ¹⁶Wadà ogtugutan ni Jesus to pagdaa to mgo katinguban diyà to sood to simbahan.

¹⁷Na pigpang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan no nig-iling to “So-idi to nasulat diyà to kasulatan to Diyus no pig-iling to ‘So-idi abutanan ku, oghingadanan to ampu-anan to Diyus to ningsingkabugtì no mgo otow dini to babow to kalibutan.’ Dì iyu, pighimu now nasì no hobonganan to mgo tulisan.”

¹⁸Na to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nakadinog kandan to nawnangonon bahin to impang-anad ni Jesus. Pagkadinog dan, nigdomdom kandan dow amonuhon dan to pagkumit no ogkahimatayan si Jesus su pigsombang dan si Jesus su naliyagan to mgo ka-otawan to bayà no impang-anad ni Jesus no natapikan to mgo kaboonganan.

¹⁹Na pagkahapun, niggawang si Jesus to lunsud to Hirusalim.

²⁰Pagkabukas, nighipanow si Jesus aw mgo sakup din no nigbatuk to imbayà dan no nig-ulì mandà kandan diyà to Hirusalim. Nakabayà kandan to kayu no pig-awa-an ni Jesus to konà ogbogas hantod to wadà katapusan. ²¹Wadà kalingawi ni Pedro ton pig-ikagi ni Jesus bahin to igira no kayu. Kagi din to “Sir, aha-a nu suyà kayu no pig-awa-an nu. Kunto-on no adow, namatoy on.” ²²Nig-ikagi si Jesus, “Tu-u kow to Diyus. ²³Ognangonan ku iyu, ko og-iling kow diyà suyà untud to ‘Magawang ka aw kahalin diyà to dagat,’ ogkahimù dà man ko tumu-u kow lagboy to ogbogayan kow to Diyus to pigpangamuyù now kandin. ²⁴Kaling man so-idi to kagi ku iyu, ko moydu-on ogpangamuyu-on now to Diyus, tu-u kow to ogkadawat now gayod. Ko tumu-u kow, ogpakadawat kow to agad nokoy. ²⁵Ko moydu-on otow no moydu-on saà diyà ikow, pasayluha to wadà ka pad ampù to Diyus awos ogkapasaylu to saà nu diyà to Diyus

no Amoy diyà to langit. ²⁶Ko konà nu pasayluhon to saà diyà ikow, konà gayod ogkapasaylu to saà nu diyà to Diyus no Amoy diyà to langit.”

²⁷Na nigdatong mandà kandan diyà to Hirusalim no lunsud.

Nigpawpadiboy si Jesus diyà to solib to labow no simbahan. Pagpadiboy din du-on, pigduguk kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu.

²⁸Nig-iling kandan diyà ki Jesus to “Dow ando-i makalikat to ikow kabogbogan. Intawa to nigpahimu ikow to hinang nu.” ²⁹⁻³⁰Nakatabak si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu. Dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay. Dow likat to Diyus no Amoy dow ando-i. Ko makatag-an kow to tütu-u, kayan ignangon ku iyu dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku. Na, nokoy to pagtag-an now.”

³¹Dayun nigkasusukun sikan mgo Hudiyu dow nokoy to igtabak dan ki Jesus. Kagi dan, “Ko itabak ta to ‘Likat to Diyus no kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay,’ ig-ikagi din man to ‘Nokoy man no wadà kow tu-u ki Juan.’ ³²Dì konà ta igtabak to ‘Puli likat to otow to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay,’ su ogkahadok ki to mgo ka-otawan. Su nigtu-u kandan to si Juan, lagboy tütu-u no maglilikwaday to Diyus.” ³³Kaling man to intabak to mgo punu-an to Hudiyu to “Indoy ta iyan dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan.” Nig-ikagi si Jesus to “Su pig-angod now sikan, agad man. Oyow a gayod ognangon iyu dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku.”

12 ¹Na impananglitan mandà ni Jesus to mgo ka-otawan no nig-iling to “Moydu-on otow no nigtanom to paras. Pig-aad din to paras. Pighimu din gayod du-on to ligisan to bogas to paras. Pighimu din gayod du-on to pinayag to otow no ogbantoy to paras din. Pigpa-uyamu din to paras to mgo otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow kandin diyà to songo banwa. ²Pag-abut to paras, pigpa-andu-on to tagtu-un to sugu-onon din awos podon pasukuton to kandin bahin. ³Dì wadà bogayi kandin to mgo otow no pigpa-uyamu to paras. Pigbubunaan dan nasi aw pa-uli-a dan diyà to mata-as din no tagtu-un to paras. ⁴Dayun pigpa-andiyà mandà to tagtu-un to songo sugu-onon din gayod. Pigpasukut din podon gayod to kandin bahin. Dì nasi on pigbunaan kandin to uu aw pa-inahi pad gayod to mgo otow no nig-uyamu to paras. ⁵Moydu-on mandà ikatou no pigpa-andiyà din dì bali man no pighimatayan on nasi kandin to otow no nig-uyamu to paras. Mahan-ing pad to pigpama-andiyà din no sugu-onon. Dì moydu-on nasi pigbunaan aw moydu-on pighimatayan. ⁶Sobu-uk pad no wadà pa-andu-ona to tagtu-un to kaparasan. Na bali pigpa-andu-on din to lagboy din nalogonan no anak. Nig-iling kandin to ‘Ogtahomon ku to anak ku no lukos to iyan ogtahudon to nig-uyamu to paras.’ ⁷Na nigdatong to anak din diyà to pigtanoman to paras. Pag-abut din, naman-iling kan mgo otow no nig-uyamu to paras to ‘So-idid to anak to mata-as ta. Oghahimu

kandin no tagtu-un. Nokoy pad to ogtagadan ta. Oghimatayan tad. Kahimu kid no tagtu-un.’ ⁸Dayun pigdakop dan to anak to tagtu-un aw hihimatayi dan. Intimbag dan kan patoy no otow diyà to labas to pigtanoman to paras.

⁹“Na, amonuhon buwa kan tagtu-un. Pig-andiya-an din to pigtanoman din to paras aw panghimatayi din tibò kan mgo otow no pigpa-uyamu din to paras aw ipa-uyamu din to duma no mgo otow.” ¹⁰⁻¹¹Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow buwa makabasa to pananglitan to Diyus no nasulat no pig-iling to ‘To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on puli to maghihimu to baoy, di iyan on pighimu nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan. Sikan to nahimu to Magbobo-ot ta aw nayunan noy.’ ” ¹²Pigdakop podon si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan su nasabutan dan to kandan to napa-atubangan to impananglitan ni Jesus. Di puli dan pig-oyowan si Jesus aw pamanhipanow on su nahadok kandan to mgo ka-otawan.

¹³Na pigpa-andu-onan si Jesus to mgo sakup to Parisiyu aw mgo sakup ni Harì Hirudis. Ogpangindakopan dan podon dow nokoy to kagi-kagi ni Jesus. ¹⁴Nig-ikagi kandan to “Sir, pigkilaa noy to matuwadong ka no otow aw matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no otow agad ma-aslag dow ma-intok. Kaling, moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom nu bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Harì Cesar no mata-as to taga-Ruma no nakasakup ita. ¹⁵Dow tugutan ki to kasugu-an dini ita to ogpakabayad ki dow konà.” Nama-anan ni Jesus to mangkapakunon-kunonon kandan no mgo otow. Nig-ikagi kandin to “Nokoy man no pigbogayan a now to pa-antihan. Daaha now dini kanak to songo sapi aw ipa-ahà kanak.” ¹⁶Dayun pigbogayan dan. Kagi ni Jesus, “Intawa so-idi inotow-otawa. Intawa to tagngadan so-idi.” Nigtabak kandan, “Ki Harì Cesar.” ¹⁷Nig-ikagi si Jesus to “I-untuu now diyà ki Harì Cesar to kandin bahin. Di i-untuu now gayod diyà to Diyus to kandin bahin.” Na-ompongan kandan du-on.

¹⁸Na moydu-on songo panon to Hudiyu no pighingadanan to Sadusiyu. Wadà tu-u kandan to ogbuhayon dà to mgo otow to mahudi no adow aw tuusa. Pigduguk si Jesus to mgo sakup to Sadusiyu. ¹⁹Nig-ikagi kandan to “Sir, sikan kasulatan no kasugu-an ni Moises, pig-iling to ‘To mag-asawa, ko wadà pad makapanganak kandan di ogkamatoy to bana, iyan ogpakapangimau to hadi din. Ko ogpanganak kandan, sikan mgo batà, angay dà to sugpù to kakoy din agad namatoy kandin.’ ” ²⁰Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan pag-a-asawa, namatoy kan kakoy di wadà pad makapanganak kandan. ²¹Dayun pigpangimau to hadi no nigsunù. Di pagkaugoy mandà, namatoy gayod kan hadi aw wadà pad gayod kandan

makapanganak. Na to ikatou no su-un, nigpangimau mandà kandin to buyag. ²²Dì kandà to nadoogan to pitu no nigsusu-un. Tibò namatoy di wadà kandan tibò makapanganak. Na kayan pana namatoy to buyag. ²³Na, agad-agad to ikow no impang-anad, ko buhayon to nangkamatoy to mahudi no adow, intawa dapit buwa to ogpakatu-un to buyag su to pitu no nigsusu-un, kandà man no na-asawa dan.”

²⁴Na nigtabak si Jesus to “Nakasuwoy kow to pagsabut now to tinu-uhan ta aw wadà kow makasabut to kasulatan to Diyus. Wadà kow gayod makasabut to kabogbogan to Diyus. ²⁵Wadà otow no og-asawa pad aw igpa-asawa pad to mahudi no adow su iyan on ogka-angodan to diwata to Diyus. ²⁶Na bahin to pagbuhoy to nangkamatoy aw tuusa, dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan ton maglilikwaday to Diyus no si Moises? Pigsulatan din bahin to pagliab-liyab to bawbagon no dugihon di wadà pighalinan to bawbagon. Pagliab-liyab to bawbagon no dugihon no wadà pighalinan, pig-ikagihan to Diyus si Moises to ‘Kanak no Diyus to ampu-onon ni Abraham, aw ampu-onon ni Isaac, aw ampu-onon ni Jacob.’” ²⁷Nig-iling si Jesus to “To mgo otow no ogkamatoy, konad on ogpaka-ampù to Diyus. Nakasuwoy kow to pagsabut now to tinu-uhan ta su wadà kow tu-u to buhayon dà to namatoy no mgo otow.”

²⁸Na pigduguk si Jesus to otow no mag-a-anad to tinu-uhan to Hudiyu. Nakadinog kandin ton pag-a-asuy aw indani to hustu to intabak ni Jesus. Nig-usip kandin ki Jesus to “Nokoy sugu-a to kamatu-udan lagboy.”

²⁹Nigtabak si Jesus to “So-idi to kamatu-udan no sugù no imbogoy itanow. To tugdow, pig-iling to ‘Paminog kow no mgo kasinugpu-an ni Israel. Sobu-uk dà to tütü-u no ampu-onon now. Sikan tütü-u no ampu-onon now, Diyus dà man. ³⁰Oglogonan now to Diyus no Magbobo-ot now, agad domdom now, pikii now, ginhawa now, aw mgo doson.’ ³¹To ikaduwa, angod sikan no pig-iling to ‘Oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.’ Wadà nakasokod sikan no mgo sugù.”

³²Na nig-ikagi kan mag-a-anad to “Hustu Sir. Tütü-u iyan to pig-ikagi nu. Sobu-uk dà to tütü-u no ampu-onon. Wadà duma no tütü-u no ampu-onon. ³³Ogsundu-an to Diyus to buhì ta aw bogayi to pasalamat. Dì madoyow pad ko logonan ta to Diyus to domdom ta, mgo doson ta aw ginhawa ta, aw gayod oglogonan ta to kapadihu ta no angod dà to paglogon ta to ita lawa.” ³⁴Nama-anan ni Jesus to tütü-u to intabak kan otow aw kagi din to “Madaas-daas kad podon ogkasakup to Diyus.” Na likat sikan, wadà otow no oglangub ogpangindakop to kagi-kagi ni Jesus.

³⁵Na nigpang-anad mandà si Jesus to mgo ka-otawan diyà to labow no simbahan. Kagi din to “Amonuhon buwa no nig-iling to mgo mag-a-anad to ‘Sugpù ni David to otow no Imananan to Ka-otawan.’ ³⁶Natodu-on impatag-an ki Hari David to Ispiritu Santu bahin to otow no Imananan to Ka-otawan no pig-iling to ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din

kan Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.’³⁷Sikan otow no Imananan to Ka-otawan, mano pighingadanan ni Harì David to Magbobo-ot din, amonuhon man no sugpù gayod kandin ni David.” To impang-anad ni Jesus, ogkaliyag to mgo ka-otawan to ogpaminog.

³⁸Na nig-iling si Jesus to “Bantoy kow, konà kow ogsunud to mgo mag-a-anad to tinu-uhan. Ogkaliyag kandan to ogkakita kandan no ogpangabò to mahal aw patahud-tahud diyà to kahimunanan ³⁹aw diyà to simbahan aw diyà to pagko-onan. ⁴⁰Sikan mgo mag-a-anad, ogpambungow to mgo bau no buyag du-on to baoy dan. Dì puli mahabà to ogpanawag-tawag to Diyus. Dakoo to kastigu kandan.”

⁴¹Na nig-ingkud si Jesus diyà topad to botanganan to sapi to simbahan. Nigbantoy kandin to mgo otow no nigbogoy to sapi. Mahan-ing to mgo datù no nigbogoy to dakoo no sapi. ⁴²Dì moydu-on bau no buyag no nigbogoy to daduwa dà ubag no ka-dakò. ⁴³Na pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din aw iling to “Agad pad pagtibo-on to sapi no imbogoy kan mgo otow, dì konà ogpakasokod to imbogoy kan no bau ⁴⁴su kandan, nigbogoy to samà. Dì sikan bau no buyag, agad ma-intok to sapi din dì imbogoy din intibò, agad pangabuhì din.”

13 ¹Na niglogwà si Jesus aw mgo pangabaga din du-on to labow no simbahan. Naka-ikagi to songo pangabaga din to “Sir, ahà ka so-idi labow no simbahan. Lagboy madoyow no batu.” ²Nig-ikagi si Jesus to “So-idi no pighiling-hiling now no mgo mangka-aslag no baoy no simbahan, ogkangkalompag dà tibò to mahudi no adow. Wadà ogkasamà no batu no pigpapagdokot-dokot.”

³Na nighipanow si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to untud no pighingadanan to Ulibu-an. Pag-abut dan du-on, nig-ingkud kandan diyà topad to labow no simbahan diyà to Hirusalim. Pigduguk kandin ni Pedro aw ni Santiagol ni Juan aw ni Andres aw tongopi dan usipa to ⁴“Dow kagan-u ogkagotò to paglompag to labow no simbahan. Nokoy to indananan noy to imomo-ot on to ogkagotò.” ⁵Nigtabak si Jesus to “Bantoy kow, su dagow moydu-on ogpasuwoy iyu ⁶su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod kanak no og-ikagi to ‘Kanak to Imananan to Ka-otawan.’ Mahan-ing no mgo otow no ogkangkasakup dan. Ogpamakasuwoy to mgo ka-otawan.” ⁷Nig-iling si Jesus to “Ko madinog now to gira diyà to kadiyu-an dow agad madani dà, kona kow ogkahadok. Maogot ogkasamuk to kalibutan dì konà pad no sikan to kagoto-an to kaliswahanan ⁸su ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogkagubut pad to mgo kalunsudan. Ogtiyogon to ningsingkabugtì no banwa. Ogkogsan to bontas to mgo ka-otawan. Sikan kapinunu-an pad kan no kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan.”

⁹Nig-iling si Jesus to “Dumowdoyow kow, su ogdakopon kow aw daaha kow diyà to nigdaa to bala-od aw ogbunaan kow pad diyà to simbahan. Ogpa-atubangon kow to ukum aw hari bahin kanak. Bahin to pagtu-u now, sikan to paghutoy now to ignangon now to ukum. ¹⁰Dì to wadà pad katapusan, ogpasabuton pad to tibo no timamanwa to Madoyow no Tutuwanon to Diyus. ¹¹Ko pa-atubangon kow on aw pang-usip-usipa kòw, konà kow ogkapook-pook dow nokoy to igkatabak now, su tigka-un puli now ogkalitik to igbogoy iyu to Ispiritu Santu no litos no igkatabak now.”

¹²Nig-iling si Jesus to “Moydu-on adow no su-un din da, igkahatod din diyà to ukum aw pahimatayi din su nigtu-u kanak. To amoy gayod, ogpahimatayan din to batà din. To mgo anak, og-atu to amoy aw inoy aw pahimatayi. ¹³Iyu, ogkablanton kow to tibò no mgo otow ugpat kanak ngadan. Di to oghogot to pagtu-u din kanak hantod to wada katapusan, ogkalipwasan dà.”

¹⁴Iyu no ogbasa so-idi no diblu, indani now to kalitukan to pig-ikagi ni Jesus bahin kan kablang to Diyus. So-idi to kagi ni Jesus, “Ko makitaan now to ogsoodan to kablang to Diyus diyà to konà podon ogkasoodan no simbahan no abutanan podon to Diyus dà, ogpanlaguy to mgo taga-Hudiya diyà to ka-untudan. ¹⁵Ko diyà kow to labas to baoy, konà now on ogka-ulì pad to katinguban. Pakalaguy kow on puli. ¹⁶Ko ogtalabahu kòw diyà to uma, konà now on ogka-ulì pad to ilisan now diyà to baoy. ¹⁷Aboy to magkabodos aw mgo manggi-anak to ogkalisodan. ¹⁸Pangamuyù kow to Diyus to konà podon ogkatuman sikan no kalisodan to tig-amihan. ¹⁹Likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan, wadà ogpakasokod to kalisodan to mahudi no adow no ingkanangon kud iyu iyan. ²⁰Ko wadà pa podon bo-oti tahan to Diyus to ogyopoton din dà to kalisodan, wadad on podon ogkasamà no mgo otow to mahudi no adow. Dì pigbo-otan nasì to Diyus to ogyopoton din dà to kalisodan su ogka-atan din to mgo sakup din no pig-abin din tahan.”

²¹Nig-iling si Jesus to “Ko moydu-on otow no og-ikagi du-on iyu to ‘Dutun on iyan to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. Ko moydu-on otow no og-ikagi to ‘Kanid on to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. ²²Oglogwà to kunon kun Imananan to Ka-otawan dì matuu, konà man no tùtu-u. Oglogwà gayod to mgo namanpatutuus no gau-on. Oghimuhon dan to kaboonganan aw ta-indanan to kabogbogan no ogpakasuwoy kandan podon agad kan mgo sakup to Diyus no pig-abin din tahan. ²³Di bantoy kow su nama-anan now on dow nokoy to ogkadoogan sikan odomà, su pigma-an kud on iyu tahan.”

²⁴Na nig-iling si Jesus to “Pagkatapus to kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogkawada to bandog to soga aw buwan. ²⁵To mgo bitu-on diyà to langit, ogka-uug aw mamakasuwoy to tahan dan no baya-

anan. ²⁶Dayun ogkakita-an a no Tumutubus to Ka-otawan no oglugsad dini to kalibutan no ogliwaw-ang to gabun no ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku. ²⁷To mgo diwata likat to Diyus, ogpahimunon ku to mgo sakup ku no pig-abin kud on tahan no ogmutmutan dan to binogdoka to langit.”

²⁸Nig-iling si Jesus to “Ko pananglitan, dini to babow to kalibutan kunto-on, moydu-on indananan ta to tinu-ig. Ko ogbogas on to mgo kayu, ogka-indanan tad to tiggaas on iyan. ²⁹To mahudi no adow, ko dumatong on sikan no kalisodan dini to kalibutan, indananan now gayod to madaas on to pag-uli ku no Tumutubus to Ka-otawan. ³⁰Monang ogkamatoy to mgo otow no ogkita to pagpunu sikan ko matuman to tibò no pig-ikagi ku iyo. ³¹Moydu-on dà katapusan to lingit aw kalibutan, di to kagi ku, wadà katapusan.”

³²Na nig-iling si Jesus to “To adow no igkagotò to katapusan aw pag-uli ku dini so-idi kalibutan, Diyus dà no Amoy ku to nataga. Agad kanak no Anak din aw mgo diwata likat to Diyus, wadà koy kangkataga su Amoy ku dà to nataga iyan. ³³Doydoyow kow. Bantoy kow su wadà kow gayod kataga to ogkagotò no adow. ³⁴Sikan kagoto-an to pag-uli ku, angod to pag-uli to tagbaoy no nighipanow diyà to songo banwa. Paglikat din, imbotang to sugu-onon din no kapatasa. Pigbogayan din kada sugu-onon to kabagi-an no talabahu. Pigsugù din to magbabantayay to li-otan to ‘Bantayi.’ ³⁵Kaling man, bantoy kow su wadà kow kataga dow ogpakatokow to pag-abut to tagbaoy dow masaklop, kabakna-an to kadukiloman, kabukas-bukas, dow kabukas. ³⁶Bantayi now su dagow matokawan kow to pag-uli to tagbaoy aw kakita-i kow to nalipodong kow. ³⁷So-idi to kagi ku iyu aw kagi ku to tibò no mgo otow, Ogbantoy kow.”

14 ¹Na to madaduwa pad no adow kayan ogkagotò to hihinangay to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin no iyan nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na pagkahimun to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nigsusukun kandan dow og-amonuhon dan to pagkumit to ogkadakop dan si Jesus aw kahimatayi. ²Di na-uyunan dan to ogliwason dan pad to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan su nig-iling kandan to “Ogliwason ta pad to hinang su dagow ogkasamuk to mgo ka-otawan no ogkangkahimun.”

³Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Nigpa-uli on kandin diyà to Bitaniya no lunsud. Nig-agpot kandin diyà to baoy ni Simon no na-uli-an on to ibung. No nig-inkud pad si Jesus no nig-atubang to pagko-onan, nig-abut to buyag no nigdaa to lamita no limut no moydu-on intagù no mahal no hihinaki no mahomut no iyan ngadan to nardu. Wadà imba-ot kan no hihinaki. Pigbugwakan to buyag to lamita aw ibus-ug din du-on to uu ni Jesus. ⁴Di moydu-on otow du-on no nado-otan to pag-ahà aw ka-inusipay kandan no nig-iling to “Nokoy man no puli pig-uwakan

sikan hihinaki. ⁵Ko imbaylu pa podon sikan to sapi, agad pila no gatus buwa to kantidad. Madoyow pad podon ko igbogoy diyà to mgo publi.” Impapanagda to mgo ka-otawan kan buyag. ⁶Dì kagi ni Jesus to “Konà now igpanagda kandin. Madoyow to pighinang din kanak. ⁷Agad nokoy no adow igkabilig now to mgo publi su kanunoy man natuonan kow dan dini. Dì kanak, konà no maugoy to paghituon ta. ⁸Sikan to pagtahud din kanak su madaas ad ogkamatoy. Pighimu din to na-amuhan din. Pighinatan a din on su iglobong a no pinabayà to paghinaki kanak to mahal no hihinaki.” ⁹Nig-iling si Jesus to “Agad ando-i no banwa no ogpanoysoy to Madoyow no Tutuwanon, ogkanangon to pighinang kanak todon no buyag. Kaling man kanunoy ogkadomdoman to mgo otow pighinang todon no buyag no sikan to pagtahud din kanak.”

¹⁰Na si Judas Iskariyuti no pangabaga dà gayod ni Jesus, nig-andiyà kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su igbaligyà din si Jesus diyà kandan. ¹¹Pagkataga to punu-an, nigtukhow kandan. Dayun insahad dan diyà ki Judas to ogbogayan dan to sapi. Kaling man kanunoy nakadomdom si Judas dow og-amonuhon din to pagkumit to ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablang din.

¹²Na nig-abut to una-una no adow to Hinang to Paan no Wadà Igpatulín no iyan nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na pig-usip si Jesus to mgo pangabaga din to “Ando-i koy nu no baoy to ogpahina-aton to paniyapun to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.” ¹³Nig-ikagi si Jesus diyà to daduwa no pangabaga din to “Sood kow diyà to lunsud to Hirusalim. Pagkasood now, ogsungunon kow to otow no ogdawdaa to bobotangan no pigtagu-an to wohig. Pagkita now kandin, duma kow kandin. ¹⁴To baoy no ogsoodan sikan no otow, sikan to ogko-onan ta. Ilinga now diyà to tagbaoy to ‘Igpau-sip ka kanami ni Sir dow ando-i to pa-abutanan nu no og-iyapunan noy to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.’ ¹⁵Ko ma-usip now on to tagbaoy, ogtudli-an kow on to pa-abutanan diyà di-atas no natingub on tahan tibò. Diyà now hina-ata to paniyapun ta.” ¹⁶Dayun nighipanow to pangabaga ni Jesus padoog diyà to lunsud to Hirusalim. Pag-abut dan diyà to lunsud, natuman on to pig-ikagi ni Jesus tibò aw pighina-at dan tibò to pagko-onan no indodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan.

¹⁷Pagkasaklop, nig-abut on si Jesus aw duma no pangabaga din. Namantatagbu si Jesus aw ton sampuù tag duwa no ka-otow diyà to baoy no pa-abutanan. ¹⁸Ton diyà pad kandan no namandungà pad to pagko-onan nigtag-an si Jesus no nig-iling diyà to mgo pangabaga din to “Ogdaahon ad to pangabaga ku dà diyà to kablang ku. Agad nigpagsau kanak kunto-on, di ogdaahon a din diyà to kablang ku.” ¹⁹Nangkapook-pook to mgo pangabaga din no duma. Nigka-inusipay kandan to “Intawa man buwa dapit Sir kanami. Konà buwa no kanak.” ²⁰Nig-ikagi si Jesus

to “Songo otow no pangabaga ku dà, ogdaahon a din diyà to mgo kabläng ku. To nigpagsau kanak, sikan iyan to ogdaa kanak diyà to mgo kabläng ku. ²¹Agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan, di tahan on nasulat bahin to kanak kamatayon. Di aboy sikan no otow, kanugun on to mahudi no adow. Sikan otow no nigbaligyà kanak no Tumutubus to Ka-otawan, madoyow pad nasi ko wadad podon ka-otow kandin.”

²²Na to wadà pad katapus to pagko-on, pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamati din. Dayun pigpikas-pikas din aw pamalogobi din kotob to pangabaga din no pigdonganan din to kagi no nig-iling to “Dawata now so-idi paan no igpamogoy ku iyu su lawa ku so-idi.” ²³Pig-usab din pigdawat to kabù aw pasalamati din to Diyus aw ipamalogob din. Pigpamogayan din to mgo pangabaga din aw dawat kandan aw inom tibò. ²⁴Nig-iling si Jesus to “Kanak on to ogpakimatoy to saà to mgo otow dini to kalibutan. So-idi inomon, langosa ku dà no ogpataugon ku su ogpakimatoy a iyu. ²⁵So-i iyan to panugun-tugun ku iyu. Monang kid ogka-i-inom mandà ko mahudi on no adow ko umabut on to paghari to Diyus dini to kalibutan.”

²⁶Na namanganta kandan to insayà-sayà dan to Diyus no Amoy. Pagkatapus to kanta, namanghipanow kandan padoog diyà to Ulibuan no untud. ²⁷Nig-iling si Jesus to “Gagaya ogtawadan a now tibò su ogdakopon ad su nasulat on bahin iyu no impananglitan to Diyus natodu-on no pig-iling to ‘Ogpahimatayan ku to nigbantoy to mgo buhì aw puli on ogkawagà-wagà to mgo buhì.’ ²⁸Di agad mamatoy a, di ogbuhayon a dà. Pagbuhaya ku, og-una a iyu diyà to Galiliya no banwa no ogtatagbuhan tanow.” ²⁹Naka-iling si Pedro to “Agad kandan tibò mamang-oyow ikow, di konà a og-oyow ikow.” ³⁰Nig-ikagi si Jesus to “So-idi no kadukiloman no konà pad no ikaduwa no pagtaga-uk to manuk, katatou a nu to ilidung to nakilahan a nu.” ³¹Pigbogat ni Pedro lagboy to pag-ikagi no nig-iling to “Ando-i ku man ikow oyowi. Kamatayon nu, kamatayon ku dà gayod. Konà ku iglidung ikow.” Namansunud gayod to duma no pangabaga to kandan no pag-ikagi.

³²Na nig-abut on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Gitsimani no tinanoman to kayu. Nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to “Kamonang kow kani. Di kanak, ogpadiyù-diyù a su og-ampù a to Diyus.” ³³Iyan dà pigpaduma din si Pedro, si Santiago aw si Juan. Napook-pòok lagboy si Jesus aw kaduyong-ot. ³⁴Nig-ikagi kandin to “Naduyong-ot lagboy to ginhawa ku hantod to igkamatoy kud podon so-idi. Kamonang kow kani aw bantoy kow.” ³⁵Nig-u-ugsud si Jesus aw tinakin patilangkob kandin. Nigpangamuyù kandin to Diyus no ko mahimù to ogpalipwasan kandin sikan og-abut kandin. ³⁶Nig-iling si Jesus to “Amoy, ikow dà to ogka-amu to pagbulig agad nokoy no kalisod. Buligi a nu kunto-on Amoy, lipwasi a nu so-idi. Di konà no kanak to ogpakabo-ot. Di ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan.”

³⁷Na nig-ulì si Jesus du-on kan tatou no pangabaga din. Dì nangkali podong tibò kandan. Nig-iling kandin diyà ki Pedro to “Simon, dow nalipodong kad? Dow konà ka ogpakatuwa-ay to ogbantoy agad songo uras dà? ³⁸Og-agdam kow aw ampù kow to Diyus awos konà kow ogkatokawan to kalisodan no og-anti to pagtu-u now. Du-on to ginhawahan to otow ogkaliyag kandin to oghogoton podon to pagtu-u din. Dì ko ogdo-ogan on kandin to kalisodan, ko kandin dà, konà ogka-amu to pagtuman on to paghogot.” ³⁹Na nigpa-ulì mandà kandin to pig-ampu-an din aw ampù mandà kandin no pigsudsud din dà to pagpangamuyù din. ⁴⁰Dayun nigpa-ulì kandin du-on to mgo pangabaga din. Dì nangkali podong dà na-usab kandan su lagboy nangkapuwow. Wadad igka-ikagi dan.

⁴¹To ikatou no pagpa-ulì ni Jesus, nig-ikagi kandin to “Nokoy man no nangkali podong kow pad man aw hibat kow. Agad on, su nagotò on to adow ku kunto-on no ogdaahon a diyà to mgo otow no dakoo to saà no kanak no Tumutubus to Ka-otawan. ⁴²Na, bangun kow su ogkuwà kinow on. Nig-abut on to otow no ogdaa kanak diyà to kablang ku.”

⁴³Na ta-un to pag-ikagi ni Jesus, nigduguk si Judas no sood dà gayod to sampuè tag duwa no pangabaga ni Jesus no nadumahan to kahan-ingan likat to mgo punu-an to tinu-uhan to Hudiyu. Namandaa kandan to otak aw popokpokay. ⁴⁴Na sikan otow no nigbaligyà ki Jesus, ogtudlian din kan mgo ka-otawan to ta-indanan no tahan dan nasabutan dow ando-i si Jesus. Kagi kan nigbaligyà no nig-iling to “To oghadokan ku, kandin si Jesus. Dayuna now dakopa aw padumaha now dì kanunoy now bantayan.” ⁴⁵Nigduguk kandin ki Jesus aw ikagi to “Sir,” aw hadoki din si Jesus. ⁴⁶Dayun to pigdakop dan si Jesus. ⁴⁷Moydu-on duma ni Jesus no nakalapnut to otak din aw itigbas to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to dibaay no talinga din aw kasanguwi.

⁴⁸Na nig-iling si Jesus diyà to mgo ka-otawan to “Dow oghimuhon a now no tulisan no ogdakopon now? Nokoy man to impandaa now to otak aw popokpokay. ⁴⁹Adow-adow pigpang-anad ku iyu diyà to simbahan dì wadà a now dakopa. Dì ogdangat so-idi awos matuman to impasulat to Diyus natodu-on bahin to kanak kamatayon.” ⁵⁰Na du-on naluwatan bali si Jesus to mgo sakup din aw pamanlaguy kandan.

⁵¹Nadumdumahan si Jesus to songo bawbatà no nangabò dà to hinaboan no maputì. Pigdawat gayod kandin to mgo ka-otawan. ⁵²Dì nigpanlaguy sikan bawbatà to tinakin naobasan. Nabilin ton hinaboan du-on to boad to otow no nigpandawat kandin.

⁵³Dayun pigdaa si Jesus to mgo ka-otawan diyà to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Nahimun tibò to mgo punu-an. ⁵⁴Na si Pedro, nigpawpatilupug dà kotob diyà to solib to baoy to mata-

as to mgo punu-an. Nig-ingkud kandin du-on no nigpaglamutoy to mgo guwardya no namanghinadang du-on to kayu.

⁵⁵Tibò no mgo punu-an aw mata-as dan, nigpanganap to mgo otow no moydu-on igkadiklamu no tùtu-u bahin ki Jesus. Ogpakahimatayan dan on podon si Jesus. Dì wadà man ingkadiklamu no tùtu-u. ⁵⁶Mahan-ing to mgo gau-on no mgo otow no nigbotang-botang, dì konà no oghiduma to litukan to innangon dan tibò. ⁵⁷Moydu-on gau-on no mgo otow no nig-iling to ⁵⁸“Nakadinog koy to pig-ikagi din no pig-iling to ‘Oglompagon ku so-idi no abutanan to Diyus no pighimu to otow. Dì sood to tatou no adow ogdangonon ku dà to duma no abutanan to Diyus no konà oghimuhon to otow.’” ⁵⁹Dì to mgo nangon dan, wadà gayod hiduma to kalitukan.

⁶⁰Na nigsakindog to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan aw usipa din si Jesus to “To indiklamu ikow ton mgo otow, dow wadà igkatabak nu?” ⁶¹Dì puli on nigpapahonok si Jesus. Pig-usip mandà si Jesus to “Dow ikow, Kristu ka iyan no tùtu-u no Imananan to Ka-otawan no Anak to Kinalabawan no Ampu-onon diyà to langit?” ⁶²Nigtapak si Jesus to “Ho-o iyan. Ogakakita-an a now no Tumutubus to Ka-otawan no ogso-ing diyà to kalintu-u to Diyus aw og-ulì dini so-idi kalibutan no ogpakaliwaw-ang a to gabun.”

⁶³No malituk sikan, dayun pigpongkas to mata-as no otow to kabò din. Naka-ikagi kandin to “Nokoy man no ogtagadan ta pad to mgo diklamu. ⁶⁴Nadinog now on to mado-ot no na-ikagi din no ingkapa-ina din to Diyus. Nokoy to iyu no ogkaliyagan.” Tibò kandan, na-uyun to si Jesus, himatayanan. ⁶⁵Moydu-on nig-ilib diyà to goya ni Jesus. Pigsalibonan dan to mata ni Jesus aw sumbaga dan aw ikagihi to “Tag-ana nu kun dow intawa ton nigsumbag ikow.” Pigsampalu gayod kandin to mgo sundau.

⁶⁶Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Pedro no diyà to solib no nig-ingkud no nigpanghinadang to kayu. Pigduguk kandin to buyag no sugu-onon to punu-an to tinu-uhan. ⁶⁷Nakita-an din si Pedro no nigpanghinadang diyà to kayu. Nig-ahà kandin diyà ki Pedro aw ikagi to “Ikow gayod, duma ka ton taga-Nasarit no si Jesus.” ⁶⁸Dì naka-ikagi si Pedro aw iling to “Wadà ku kakilahi kandin. Wadà nasabutan ku no kalitukan to kagi nu.” Nigpagsuwoy si Pedro aw li-ot kandin diyà to li-otanan. Tinakin nigtaga-uk to manuk.

⁶⁹Na nakita-an mandà si Pedro ton sugu-onon du-on to li-otanan. Nig-ikagi to sugu-onon diyà to mgo otow no maglalaboy to “Sikan no otow, duma ni Jesus.” ⁷⁰Dì niglidung mandà si Pedro. Dayun nig-ikagi to mgo otow no maglalaboy to “Sakup ka ni Jesus iyan, su taga-Galiliya ka man.” ⁷¹Pigpakabogat mandà ni Pedro to pag-ikagi no nig-iling to “Wadà ku kakilahi sikan no otow no ing-ikagi now kanak.” ⁷²No malituk din to kagi, nakadinog kandin to ikaduwa on no taga-uk to manuk. Tinakin

nadomdoman ni Pedro to na-ikagi ni Jesus tahan no pig-iling to “To ikaduwa no pagtaga-uk to manuk, katatou nud to ilidung to nakilahan a nu.” Dayun nakasinogow si Pedro ugpat to pagkasosoo din.

15 ¹Na pagkabukas namanhihimun mandà tibò to punu-an to tinu-uhan aw pamansusukun-sukun to paghimatoy dan ki Jesus. Dayun impabakus dan si Jesus aw daaha dan diyà ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on to taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan. ²Pig-usip mandà ni Pilato to “Ikow, dow harì ka to mgo Hudiyu?” Nakatabak si Jesus to “Kan ing-usip nu, tütu-u iyan.” ³Mahan-ing to indiklamu ki Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan. ⁴Pig-usip mandà ni Pilato to “Nadinog nud to mahan-ing to indiklamu ikow, dow wadà igtabak nu?” ⁵Dì wadad usab ikagi si Jesus. Puli nigpapahonok kandin hantod to naboong-boong si Pilato.

⁶Na to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, kadoog ogsabuk si Pilato no gubirnadur to sobu-uk no pirusu, su tahan din. Dì igpapilì din pad to mgo ka-otawan. ⁷Kan no timpu, mahan-ing no mgo otow no napirusu no nighimatoy to otow to pag-atu dan to gubirnu. Moydu-on gayod otow diyà to pirusuhan no nig-atu no pighingadanan ki Barabas. ⁸Na nig-abut to mgo kahan-ingan aw pangamuyù ki Pilato to ogpapili-on kandan to pirusu no ogpasabukan su tahan ni Pilato. ⁹Nig-usip si Pilato to mgo otow to “Dow ogpasabukan now kanak to Harì to mgo ka-Hudiyuhan?” ¹⁰Sikan to pig-ikagi ni Pilato su domdom din to pigdaa si Jesus to mgo punu-an su ogsombangon dan kandin. ¹¹Dì pigpili to mgo punu-an to kandan ogpasabukan si Barabas, aw pigpamab-otan dan gayod to mgo ka-otawan no si Barabas dà to igkapapilì dan.

¹²Na nig-iling mandà si Pilato to “Nokoy man to igpagbo-ot now kanak so-idi no otow no pighingadanan now man to Harì to mgo ka-Hudiyuhan.” ¹³Namansa-og kandan to “Himatayi. Tutuki diyà to kinurus.” ¹⁴Naka-ikagi si Pilato, “Nokoy man. Nokoy to saà din.” Dì pigpadugang dan nasì to sa-og no mgo kahan-ingan no “Himatayi. Tutuki.” ¹⁵Bali impabu-ud puli ni Pilato to ka-otawan aw pigsabukan din si Barabas su igpatukhow din to mgo ka-otawan. Dì si Jesus, pigpabunaan din aw tinakin ibogoy din kandin diyà to mgo sundau aw pahimatayi din on nasì.

¹⁶Na pigdaa to mgo sundau si Jesus diyà to sood to baoy no kahimunanan to gubirnadur. Pigpatawagan dan to tibò no panon to kasundauhan no ginatus to kahan-ing. ¹⁷Pigkabo-an si Jesus to mgo sundau to kabò no maogdog no ogpaka-angod-angod to kabò to harì. Pigsapid dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to sinuwang-suwang to harì aw su-uwi dan to uu ni Jesus. ¹⁸Nigpakunon-kunon to mgo sundau nigpagkamusta ki Jesus no naman-ikagi kandan to “Mabuhì to Harì to mgo ka-Hudiyuhan.” ¹⁹Pigbunaan dan gayod to buu

to uu ni Jesus aw ilobi gayod. Nigpakunon-kunon nigluhud sikan mgo sundau diyà to atubangan ni Jesus. Nigpakunon-kunon gayod nigtahud kandan ki Jesus aw dugadiha dan. ²⁰Pagdugadi dan ki Jesus, piglobasan dan kandin to kabò no maogdog aw ilisi dan to tahan din kabò. Pigdaa dan si Jesus diyà to labas su ogtututukon dan on diyà to kinurus.

²¹Na puli nakalaboy to otow no si Simon no taga-Sirini no amoy ni Rufo aw ni Alejandro no niglikat to hilit. Pigpogos pigpati-ang si Simon to mgo sundau to kinurus no ogpadodopahan ki Jesus.

²²Na pigdaa si Jesus to mgo sundau diyà to banwa no pighingadanan to Gulguta no kalitukan to bobo-ungon to otow. ²³Na pigtadwayan dan si Jesus to inomon no pigba-otan to tambaa no makalilingow. Di wadà abaya inoma ni Jesus. ²⁴Na intututuk si Jesus to mgo sundau du-on to kinurus aw lindoga dan. Dayun pighahandug to mgo sundau to mgo kabò ni Jesus no impabayà to tinag-anay dow intawa dapit kandan to makatu-un. ²⁵Mgo alas nuwibi to kasooman to paglagkot dan ki Jesus. ²⁶So-idi to nasulat no indiklamu dan ki Jesus no pig-iling to “Hari to mgo Ka-Hudiyuhan.”

²⁷Na intutuk dan si Jesus aw daduwa no ka-tulisan no pinagdibaay kandan. ²⁸Natuman bali to kasulatan no kalitukan to “Pighinang dan kandin no kasala-anan.”

²⁹Moydu-on maglalaboy no nigkita ki Jesus aw ina-inaha dan aw pamanpanaklà aw iling to “Hoy, maglolompag kun to labow no simbahan aw ikow kun to og-uliman gayod to sood to tatou no adow, ³⁰na, tabang ka kun iyan kunto-on to ikow lawa. Anti kad kun kawas du-on to kinurus.” ³¹Naman-ina-ina gayod to mgo punu-an no nigka-inikagihay to “Pigbuligan din to ningsingkabugtì no otow di konà man na-an ogka-amu ogbulig to kandin lawa. ³²Lamanon ko tütu-u no kandin to Imananan to Ka-otawan su ogkawas on kunto-on kandin, kayan to ogtu-u kinow to kandin iyan na-an to hari no og-imanon ta.” Sikan mgo tulisan no intututuk gayod du-on to kinurus no pinagdibaay du-on ki Jesus, naman-ina-ina dà gayod kandin.

³³Na pag-ugtu to sogà nigdiglom to banwa hantod to mgo alas tris on to uras. ³⁴Kayan naka-ikagi si Jesus to ma-agbot to kandin tu-un no kagi no pig-iling to “Eluwi, Eluwi, lama sabaktani,” no iyan kalitukan to “Diyus ku, Diysus ku, na-amonu ka man no pig-oyowan a nu.” ³⁵Moydu-on mgo maglalaboy no intobo-ot dan dow pigsabi din si Elias aw mamaka-iling kandan to “Ahà ka, pigtawag din si Elias.” ³⁶Nigpanlaguy to sobu-uk aw pudut to papasopsopay aw pasopsopa din to sukà no inomon. Insaligpit din to papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukhoy din awos makasupsup si Jesus. Naka-ikagi to otow no maglalaboy to “Aya kad na-ay su dagow umandini si Elias no oglingat kandin du-on to kinurus.” ³⁷Na nigma-og si Jesus no nigtu-un nigligtas to ginhawa.

³⁸Na to pagkamatoy ni Jesus, nakadongan to napongkas to ingkayad no insalibon to habangan to abutanan to Diyus no sinabong diyà sood to labow no simbahan diyà to Hirusalim. Pagkaponngkas to ingkayad no magapaad to kadamoo, diyà kapunù to babow hantod to sagyad. ³⁹Na to kapitan to mgo sundau, pagkakita din to na-iling to pagkaligtasi ni Jesus, naka-ikagi to “Anak na-an iyan to Diyus sikan no otow.” ⁴⁰⁻⁴¹Na moydu-on gayod mgo buyag no namanbantow puli to pag-ahà. Sikan mgo buyag, mgo sakup gayod ni Jesus. Namanduma kandan ki Jesus diyà to Hirusalim. Ton diyà pad si Jesus to Galiliya, kandan to nig-alagà kandin. Iyan ngadan dan si Maria no taga-Magdala, si Salumi, si Maria no inoy ni Jose aw ni Santiago no piggoan ki Batà. Moydu-on pad duma no mgo buyag no namanduma ki Jesus diyà to Hirusalim.

⁴²⁻⁴³Na moydu-on otow no nigbo-ot to kandin to oglobong ki Jesus. Iyan ngadan din si Jose no taga-Arimatiya. Talahudon no otow kandin no songo nigdaa gayod to mgo Hudiyu. Pig-iman din gayod to pagsakup to Diyus. Nigpanginpabubuut si Jose to nig-andiyà ki Pilato aw ba-id to kandin to oglobong ki Jesus. ⁴⁴Naboong-boong si Pilato pagdinog din to namatoy on si Jesus. Pigtawag din to sundau din aw usipa dow namatoy on si Jesus. ⁴⁵Pagkama-an ni Pilato to namatoy on si Jesus, pigtugutan din si Jose to oglobong. ⁴⁶Na nigboli si Jose to hinaboan no linu. Piglingat din to patoy aw lukuti to hinaboan no linu. Dayun inlobong din diyà to pigbangbangan no batu. Pagkatapus dan to niglobong, pigligadan dan to malidok no batu aw isomban. ⁴⁷Si Maria no taga-Magdala aw si Maria no inoy ni Jose, pig-indanan dan to piglobongan ki Jesus.

16 ¹Na to katapusan to adow no konà no tigtatalabahu, namoli kan mgo buyag to pahomut. Ogpahomutan to patoy kan mgo buyag no si Maria no taga-Magdala, si Salumi, aw si Maria no inoy ni Santiago. ²Pagkabukas nig-andiyà kandan to piglobongan. ³No diyà pad kandan to pangindanan, nigkasusukun to “Aboy gagaya to ogligad to batu no insomban to lobong.” ⁴Kan no pag-abut dan, pag-ahà dan, naligad on to batu.

⁵Na nigsood kandan to pigbangbangan no batu. Pagsood dan nakita-an dan to otow no batan-on pad diyà to kalintu-u no nig-i-inkud. Nangabò kandin to hinaboan no maputi. Naboong-boong sikan mgo buyag. ⁶Pig-ikagihan din kandan to “Konà kow ogkahadok. Dow iyan ogpanganapon now si Jesus no taga-Nasarit no intutuk diyà to kinurus? Wadad dini. Pigbuhoy on. Aha-a now to pigbotangan kandin. ⁷Uli kow on aw nangoni now si Pedro aw duma pad no pangabaga din to og-una on kandin iyu diyà to Galiliya no banwa. Maogot no diyà to igpagkita now si Jesus su sikan to tugun din iyu.” ⁸Nigpatilogwà sikan mgo buyag aw pamanlaguy. Naboong-boong to domdom dan aw pampidpida kandan to pagkahadok. Wadad mamaka-ikagi kandan su konad no pagkahadok dan.

⁹To kabukas-bukas to masoom to Dumingo no adow pigbuhoy si Jesus. Pagbuhoy kandin iyan una-una piglogwà din si Maria no taga-Magdala no piggawangan din natodu-on to pitu no busow no nigsood kandin. ¹⁰⁻¹¹Dayun nig-andiyà si Maria to mgo sakup ni Jesus no namansinogow pad kandan to pag-oog dan kandin. Dì pignangonan ni Maria to “Pigbuhoy on si Jesus su nakita-an kud.” Dì wadà tu-u sikan mgo sakup ni Jesus.

¹²Ikaduwa no piglogwà ni Jesus to daduwa no sakup din no nighipanow kandan diyà to kahilitan. Paglogwà ni Jesus kandan, na-usab on to lawlanguhan din. ¹³Nig-ulì kan daduwa no ka-otow aw nangoni dan to duma no mgo sakup ni Jesus to “Nigbabaaw koy.” Dì wadà tu-u gayod kandan.

¹⁴Ikatou no piglogwà ni Jesus ton mgo pangabaga din no sampuè tag isa no ta-un to namango-on kandan. Impanagda din su bugtì on to ginhawa dan. Wadà tu-u kandan kan mgo otow no nakakita ki Jesus to pigbuhoy on. ¹⁵Pigsugù ni Jesus to mgo pangabaga din to “Ogpapuwasan ku iyu to mgo otow hantod to binogdokan to langit aw ipapasabut ku iyu to Madoyow no Tutuwanon to Diyus. ¹⁶To otow no ogtu-u aw pabonyag, ogkalipwasan kandin to saà. Dì to otow no konà ogtu-u, ogkadokotan to saà hantod to wadà katapusan. ¹⁷To mgo otow no ogtu-u, ogkahimu dan to agad nokoy no kaboongan. Okgagawang dan to mgo busow no igpabayà to kanak ngadan no oggamiton dan aw tigka-un ogpamang-ikagi kandan to inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi. ¹⁸Agad makadawat kandan to uwod dì konà ogkamuwa kandan. Agad maka-inom kandan to makahilu dì wadà oghalanan. Ko damponon dan to masakiton, ogka-uli-an to sakit.”

¹⁹Pagkatapus to pag-ikagi ni Jesus no Magbobo-ot, nabayow kandin diyà to langit. Nig-ingkud kandin no nigso-ing diyà to kalintu-u to Diyus. ²⁰Pagkali-us ni Jesus, nighipanow on to mgo sakup din. Niglogob-logob kandan to timamanwa aw pasabut to Madoyow no Tutuwanon no pigtabangan kandan to Magbobo-ot ta aw matu-uda to pagpang-anad dan su pigpadumahan din to kaboongan.